

Izdaja: Delovni kolektiv Tekstilne industrije Tiskanina-Inteks, Kranj — Odg. urednik: P. Gunčar — Ured. odb.: Anton Miklavčič, inž. Alenka Korčič, Lea Miklus, Pavla Konc, Francka Zupanc, Vili Zirkelbach, Ivan Mauser, Ivan Rebolj, Janko Zupan, Ivo Jereb, Tine Rojina, inž. Franc Indihar, Boris Perot, Katarina Lupša, Anica Lokar — Telefon: 2881-84 — Tisk: CP »Gorenjski tisk«, Kranj

LETO V. 26. NOVEMBRA 1962 ŠT. 12

LIST TEKSTILNE INDUSTRIJE TISKANINA-INTEKS KRANJ

Rezultati in problemi združenega podjetja

Večkrat se je že postavljalo vprašanje: kakšne proizvodne rezultate je prinesla združitev in kako se ti rezultati pokrivajo s predvidevanji ob združitvi? Dejstvo je, da je tesnejše sodelovanje med obrati prišlo komaj do izraza v letu 1962, ko so bili postavljeni enotni proizvodni plani, ki so sloneli na proizvodnih kapacitetah dosedaj še ločenih obratov. Rezultati sodelovanja med obrati so razveseljivi, čeprav bi se določene stvari še dale izboljšati in popraviti. V obdobju januar — oktober so posamezni obrati med seboj »sodelovali« z naslednjimi količinami:

Iz proizvodnje predilnice I je tkalnica II porabila 291.444 kg preje, tkalnica I pa iz predilnice II 109.920 kg preje. Razen tega je predilnica II izdelala za predilnico I 70.505 kg predpreje za česanko. Tkalnica I je v tem času izdelala za plemenitilnico II 973.465 tm tkanin, tkalnica II pa za proizvodnjo plemenitilnice I 1.030.646 tm raznih tkanin. Plemenitilnica II pa je za plemenitilnico I izdelala 1.670.134 tm uslug,

plemenitilnica I pa je potiskala ca. 88.000 tm tkanin obrata II. Ze samo ti podatki kažejo, da se proizvodne kapacitete enega in drugega podjetja medsebojno koristijo. Tudi pri znižanju delovne sile so bili doseženi dobri rezultati: Če označimo delovno silo ob združitvi 1. 7. 1962 s 100, potem iznaša plan delovne sile za 1. 1962 99,19% oz. znižanje za 24 ljudi. Dejansko zaposlenih v treh kvar-talnih letošnjega leta napram 1. 7. 1962 iznaša 98,49% oz. zniža-

nje za 51 ljudi. Povprečno dejansko zaposlenih v 9 mesecih letošnjega leta pa je 99,31% oz. za 27 ljudi manj kot predvideva plan leta 1962.

Ob združitvi je bilo govora o specializaciji predilnic. Te specializacije proizvodnje si n. mogoče predstavljati in izvesti v dobesednem smislu tako, da bi ena predilnica predla samo ene odrejene številke, druga pa druge številke. Vsaka predilnica je zgrajena na (nadaljevanje na 2. strani)

Poslovno združenje

ZA BOMBAŽNI SEKTOR

Pred kratkim je bilo v naši republici osnovano Poslovno združenje za bombažni sektor, v katerem lahko pristopi vsaka gospodarska organizacija bombažnega sektorja v državi. Do danes so se vključila v to poslovno združenje naslednja podjetja:

MTT Maribor

PTM Maribor
Tekstilna tovarna Prebold
Tekstilindus Kranj
BPT Tržič
Gorenjska predilnica Sk. Loka
Predilnica Litija
Vata Domžale
Tekstilna tovarna Ajdovščina.

V prvi fazi bo Poslovno združenje imelo sledeče naloge:

- nabava surovin,
- nabava strojne opreme,
- skupno nastopanje na zunanjem tržišču — izvoz.

Za skupno nastopanje na zunanjem tržišču obstoja čvrst dogovor, da ne bodo posamezni proizvajalci individualno nastopali, temveč da nastopa poslovno združenje v imenu vseh in za vse. Seveda so za takšno skupno na-

(dalje na 11. strani)

(dalje na 12. strani)

Tekstilindus na beograjskem sejmu

Od 13. do 21. oktobra 1962 je bil v Beogradu III. mednarodni sejem »Moda v svetu«. Ta tradicionalna prireditev se je znatno oddvojila od ostalih podobnih prireditev v državi. Ze rezultati lanskoletnega sejma so potrdili njegov značaj in vlogo, ker ni služil samo kot orientacija jugoslovanski industriji, ampak je tudi mnogo doprinesel k njenemu nadaljnjemu vključevanju na svetovnem tržišču tudi v letošnjem letu. Tako je med drugim pokazal, da uživajo domači proizvajalci vso pažnjo potrošnikov in trgovine poleg tega pa se je visoko produktivna stopnja kreatorskih sposobnosti kakor tudi kvaliteta izloženih predmetov predstavila javnosti kot novost v planu proizvodnje.

Ta sejem je bil popoln pregled tekstilnih izdelkov kakor tudi dopolnilnega asortimenta za oblačenje. Sodelovanje domačih in tujih razstavljalcev je imelo tudi močne ekonomske razloge, ki so se izražali predvsem v poslovni dejavnosti. Razvoj naše tekstilne industrije, posebno pa razvoj naše konfekcijske industrije imata za posledico uvajanje in proizvodnjo mnogih novih izdelkov, povečano specializacijo, povečano ponudbo, večjo konkurenco in tudi večje zahteve potrošnikov. Poleg tega se v bližnji bodočnosti predvidevajo še novi kontingenti izvoza tekstila, za katere je prav izstopanje na sejmu »Moda v svetu« v Beogradu predstavljalo pomemben faktor. Letošnji beograjski sejem ni bil samo atraktivna prireditev, ampak se je moglo z njegovo novo koncepcijo bolj kompletno in bogato prikazati izdelke posameznih proizvajal-

cev, omogočiti poslovnim ljudem in obiskovalcem — potrošnikom videti najnovejše dosežke naše domače industrije ter jih primerjati z izdelki inozemskih razstavljalcev.

(dalje na 11. strani)

OB DNEVU REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM ČLANOM KOLEKTIVA

UREDNIŠTVO

29. november

Cas hiti. Letos praznujemo že devetnajsto obletnico ustanovitve nove Jugoslavije. Za generacijo, ki se sedaj vključuje v življenje, je ta pomembni dogodek že čista zgodovina. Rod, ki je pripravljal tudi temelje za stavbo, ki pomeni našo socialistično stvarnost, pa ob tem jubileju najbrž vzklika: »Ali res že devetnajst let?«

Kot popotnik, ki se je zagrizel v strmo pot na goro ter se malo pod vrhom ustavil in ozrl v dolino, tako se tudi naš današnji človek ob tem jubileju lahko ozre v preteklost in vidi: Njegova pot navzgor se je začela tedaj, ko se je odločil, da se bo boril proti izkoriščanju, proti narodnemu in razrednemu zatiranju, proti revščini in bedi, za pravično, lepo in človeka dostojno življenje.

To je bilo že dosti pred 29. novembrom 1943. leta in II. zasedanje AVNOJ v Jajcu je le etapa na poti do cilja, ki tudi danes še ni do kraja uresničen.

Težak je bil začetek te poti, najprej v pogojih brezdušnega kapitalističnega izkoriščanja in brezobzirnega dušenja vsega, kar je napredno, nato pa v vojni vihri, ko je ostal golorok in izdan, predan na milost in nemilost zavojevalec. Toda uporabil je revolucionarne izkušnje stoletne borbe za obstoj in za svoje pravi-

ce ter se organiziran v Komunistični partiji in pod njenim vodstvom do leta 1943 povzpel tako visoko, da je 29. novembra na II. zasedanju AVNOJ svoje težnje in stremljenja postavil kot osnovo nove države: ustanovljen je bil Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije kot začasna ljudska vlada z Josipom Brozom Titom na čelu;

sprejet je bil »Odlok o odvzemu pravic zakonite vlade Jugoslavije« tako imenovani jugoslovanski vladi v tujini in o prepovedi vrnitve kralja Petra II. Karadjordjevića v domovino, dokler ljudstvo Jugoslavije po vojni ne bo na svobodnih volitvah uredilo vprašanja monarhije in dokončne državne ureditve;

z istim odlokom je bil uveljavljen sklep o razveljavitvi oziroma reviziji vseh pogodb, ki jih je bila dotlej sklenila jugoslovanska emigrantska vlada kakor tudi o nepriznanju bodočih;

sprejet je bil sklep, da se Jugoslavija zgradi kot demokratična federativna država enakopravnih narodov;

sprejet je bil sklep o potrditvi odlokov, naredb in izjav Izvršnega odbora AVNOJ in Vrhovnega štaba NOV in POJ.

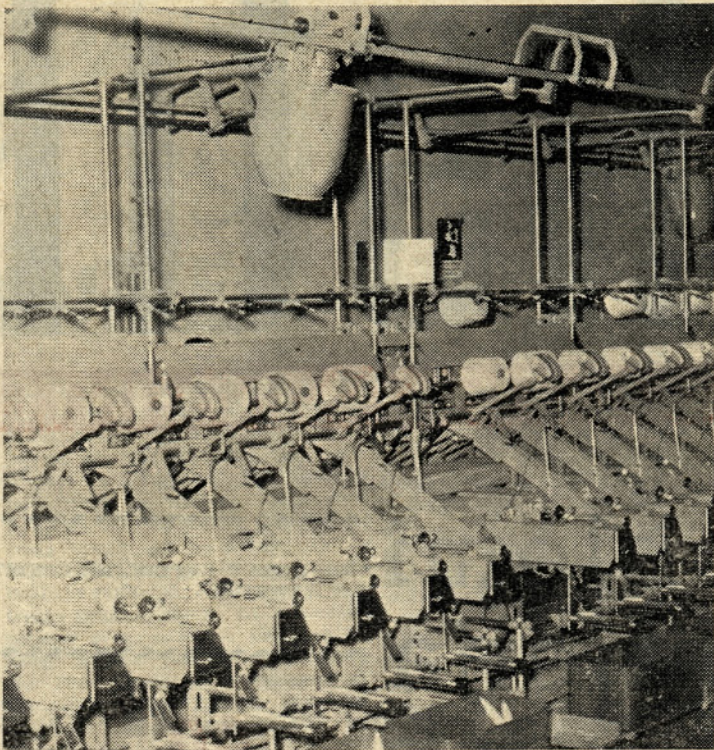
(dalje na 11. strani)

Nov stroj v tkalnici I

V mesecu oktobru smo v tkalnici I montirali nov Schweiferjev stroj za previjanje votka. Stroj je bil dobavljen iz Švice. Je to avtomat z 48 vreteni! Stroj je neobhodno potreben za previjanje votkove preje za Picanol avtomate. Za te stroje namreč ne moremo direktno previjati na prstančevih strojih kot ostalo prejo za Hrdina in Rütli zaradi drugače izdelanih lesenih cevč.

Stroj ima 2 brzini in sicer 8.000 in 10.000 obratov na minuto. Trenutno obratuje z 8.000 obrati, kar predstavlja 500 m na minuto. Stroj posluhuje samo 1 delavka. Je kvaliteto na višini. Škoda je le v tem, ker ni bil nabavljen s sesalno napravo za prah in vlakna. Sedaj se zaradi velike brzine močno praši in ga je treba večkrat čistiti. Zaželjeno je, da bi se ta sesalna naprava kupila. Ta stroj, kljub visoki kapaciteti, ne zadostuje za potrebe vseh 200 Picanol avtomatov. Prav zaradi tega bomo nabavili še 1 tak stroj iste firme. Tako bomo z obema strojema pokrili vse potrebe po previtem votku.

Schweiferjev previjalni stroj

Rezultati in problemi združenega podjetja

določeni povprečni številki s tem, da je vsaka faza odvisna od predhodne in da ne morejo nastopati ozka grla. Zato mora vsaka predilnica izdelovati določen asortiment števil, kar je odvisno od kapacitet čistilnice, števila mikalnikov, odvodnih glav raztezalk in česalnih strojev, števila vreten, grobih, srednjih in finih flajerjev tako da so vse predhodne in končne kapacitete prstančevih strojev polno izkoriščene. Pri tem pa je še potrebno upoštevati vrsto tehničnih momentov posameznih vrst strojev, kot: možnost raztega, brzine, premeri prstanov, vrsta raztezal itd.

V obeh naših predilnicah pa je potrebno razen tega upoštevati v največji meri nujnost različne uporabe bombaža. Obrat II mora vsled svoje tkalniške proizvodnje predelovati v posameznih številkah preje vsaj za en razred boljši bombaž kot obrat I za svojo proizvodnjo. Vsled tega ni možno n. pr. 40/1 iz predilnice I uporabljati za tkanine tkalnice II, ker bi vsled slabše mešanice, kvaliteto pokvarila izgled tkanine, obratno pa bi 40/1 iz predilnice II za tiskane tkanine ne bila ekonomsko opravičljiva. Zato se predenje posameznih števil v eni ali drugi predilnici vsklajuje samo v takšni meri, ki ne ruši tehnoloških in proizvodnih pogojev, upošteva pa se v največji možni meri kvalitetne zahteve, ki jih postavlja vrsta in namen tkanin ter ne nazadnje obstoječi strojni park.

Z istimi vendar malo izpremenjenimi problemi se srečujemo v obeh tkalnicah. Tu je potrebno upoštevati za sedaj še zelo različen strojni park, na katerem ni možno predelovati vseh artiklov, kakor bi nakazovala potreba. Pogojenost različnih širin in tipov statev: notranji in zunanji ekscentri oz. listovke, omejeno število revolveric, predvsem pa front posluževanja so največkrat ovira, da je možno v enem obratu izdelati samo določeno količino posameznih artiklov. Pri tem pa je v tkalnici II še upoštevati več ali manj konstantne količine ekskluzivnih artiklov za posamezna konfekcijska podjetja, tako da ostanejo na razpolago le še manjše kapacitete za ostale deficitarne artikle. Razen tega medovoljne kapacitete previjalnih strojev za votek in osnovo često ne dopuščajo večjo prožnost v menjavi artiklov, predvsem ne takrat, kadar se zahteva izdelovanje večjih količin pestro tkanin artiklov. Do večjih menjav artiklov med obema tkalnicama — posebno z ozi-

rom na nove kapacitete tkalnice II — v bodoče ne bo prišlo, tako da bo tkalnica I proizvajala samo tkanine za tisk, tkalnica II pa pester tkanine za konfekcijska podjetja in reprodukcijo ter manjše količine Fineta za tisk. Seveda se bodo vse proste, v naprej neprodane kapacitete, uporabile za artikle namenjene predvsem za izvoz.

Večje proste kapacitete pa nastopajo na posameznih fazah oz. strojih v obeh plemenitilnicah. Pri tem pa večkrat nastopajo težave, kako vskladiti proste kapacitete brez večjih prevozov. Na primer: kapaciteta kosmatilnice II je predvsem v zimskih mesecih nedovoljno izkoriščena. Kosmatenje med posameznimi fazami izdelave bi zahtevalo nujnost nenehnega prevažanja tkanin iz ene plemenitilnice v drugo. Drug slučaj: obstojajo proste kapacitete na sušilnih strojih v III. izmeni. Za stalno obratovanje sušilnih kapacitet ni vedno na razpolago dovolj tkanin, tako da ne obstoja možnost, da se predvidi stalno število ljudi za III. izmeno, in tudi kotlarna v III. izmeni ne bi bila popolno izkoriščena. Kljub temu, da je v poslednjem letu bilo mnogo storjenega na področju sodelovanja med obema plemenitilnicama, kar kažejo doseženi podatki, bo v bodoče potrebno še podrobneje obdelati in preizkušati uskladiti tehnološki proces, kar pa bo odvisno predvsem od rokov domačih in izvoznih dispozicij, količin, asortimenta, strukture artiklov, dodelave plemenitenja itd.

Skoraj nemogoče pa je danes prikazati bodisi količinsko ali pa vrednostno, vse tisto »posojanje« raznovrstnega reprodukcijskega materiala, kemikalij, barv, utenzilij, ki se nenehno pretakajo iz enega obrata v drugi.

Koriščenje bombaža je doslej potekalo v okviru posameznih dodelitev tako, da je vsaka predilnica porabila tiste količine in asortiment, ki je bil dodeljen s tem, da je skušala izkoristiti najboljše ekonomski efekt, medtem ko se danes že v okviru količin izločajo posamezni loti bombaža, ter se jih koristi v tisti predilnici za katero odgovarjajoča klasa pride najbolj v poštev. Tako moramo tudi v teh primerih upoštevati prihranke, katerih doslej ni bilo.

Poseben problem, ki še ni proučen, pa je koriščenje kapacitet: strojnih, časovnih in ljudskih v obeh pomožnih obratih. Zelo močna investicijska dejavnost v obeh obratih je po svoji vsebini tako različna, da nastopajo ne-

malokrat periodična pomanjkanja ljudi in strojnih kapacitet enakih obrtnih dejavnosti. Medtem ko so proizvodni obrati v svoji osnovni koncepti organizacijsko še uvrščeni ter se jih v vseh organizacijskih oblikah samo še uvrščuje, nastopa pri splošnih obratih nebroj nerešenih problemov v sami organizaciji posameznih strokovnih služb in specializaciji del. Prav na tem področju pa mas čaka še največ študijskega dela, ki je za naše podjetje še prav pionirsko. S tem mislim na naslednje probleme:

- ureditev arhiva vseh načrtov: zgradb, postavitev strojev, kanalizacij, vodov (elektro, para, voda).
- Danes obstojajo samo načrti novih zgradb, medtem ko za vse stare zgradbe in ureditve manjkajo skoro vsi načrti ali pa so skrajno pomanjkljivi.
- ureditev službe izdelave delavniških načrtov za vsa dela splošnih obratov
- ureditev enotne mazalne službe v celotnem podjetju
- razmejitev dejavnosti splošnih obratov na remontna in vzdrževalna dela
- enotna parna in elektroenergetska služba

Seveda ves študij teh samo v osnovi nakazanih problemov pogojuje za seboj niz obrobni problemov, ki so včasih važnejši od glavnega. Celotna dejavnost novo ustanovljenega oddelka tehničnih obratov že deluje v smeri nakazanih konceptov, vendar ni mogoče pričakovati takojšnjih rešitev oz. takojšnjega izboljšanja dosežanega načina dela. Za popolno uresničitev sprejetega koncepta je potrebno zbrati in urediti ogromno število podatkov, predvsem pa načrtov, kateri se morajo stalno dopolnjevati. To delo pa bo seveda trajalo določen čas.

Že danes — kljub vsem začetnim pomanjkljivostim — moramo ugotoviti pozitivne uspehe, ki jih je prinesla razmejitev v tehničnem sektorju, po eni strani: razmejitev dejavnosti proizvodnih obratov in tehničnih obratov, po drugi strani pa: izločitev kontrolnih, raziskovalnih in razvojnih dejavnosti v poseben sektor. Res je, da trenutno še ni rezultatov niti jih smemo pričakovati v kratkem času, vendar že sam pristop k reševanju posameznih problemov nam je lahko jamstvo, da se stvari odvijajo in usmerjajo na boljše. Obilica dela v razvojnem oddelku na izdelavi programov: združitve obeh predilnic in obeh tkalnic ter nove centralne plemenitilnice, bo zahtevalo sodelovanje celotnega strokovnega kadra. Le

Ali je položaj v plemenitilnici I zares kritičen?

Vprašanje dviga proizvodnje in izboljšanja kvalitete izdelkov je bilo predmet razprave skoraj na vsakem sestanku družbenih organizacij, ODS ali obratovodstva naše EE. Marsikaj je bilo pokrenjenega, vendar rezultati ne morejo zadovoljiti. Če so torej subjektivne sile bile aktivirane do kraja, kaj potem vpliva na zmanjšanje efekta prizadevanja vodilnega kadra in političnega aktiva v obratu? Predpogoj za rentabilno in nemoteno poslovanje v plemenitilnici je kontinuiteta proizvodnega procesa, kar pomeni, da vsak oddelek v obratu sproti predela tiste količine tkanin, ki jih prejme od prejšnje faze, in obratno, da vsaka faza od prejšnje sprejema stalno toliko tkanin, kolikor jih za polno izkoriščanje svojih strojev potrebuje. To je seveda idealen primer, ker se običajno med fazami zadržuje določena količina blaga, ki zagotavlja lažje disponiranje na posamezne stroje in njih nemoten tek. Pri

ras pa že dalj časa te skladnosti ne moremo več vzdrževati. Zakaj? Razpenjalno sušilni stroji bi morali sproti apretirati vse tiskano, barvano in beljeno blago po planu, ki ji ga pripravijo predhodne faze, vendar tega kljub neprekinjenemu troizmenskemu obratovanju (tudi med malico!) ne zmorejo. Temu je kriva njihova precejšnja iztrošenost, saj letos sploh še niso bili generalno pregledani in je njih kapaciteta padla za okoli 20%, razen tega pa so obremenjeni z dodatnimi fazami za pripravo za tisk. V ilustracijo navajam, da je apretura delala vse nedelje v oktobru, pa je vendarle ostalo neapretiranih še okoli 340.000 m tiskanih tkanin. Ta masa blaga zaseda mnogo odlagalnih miz, zaradi česar teh stalno primanjkuje za nemoteno delo belilnice, ki pogosto nima kam odlagati beljenega blaga. To se zopet negativno odraža na proizvodnji tiskarne, v kateri često kak stroj stoji, ker nima pripravljenega blaga za tiskanje. Tako se vrtimo v začaranem krogu, iz katerega sta samo dva izhoda: zvišanje kapacitet apreture in izdelava primerne števila dodatnih odlagalnih miz.

Kakšni pa so izgledi za zvišanje kapacitet apreture? Temelji za postavitev tretjega razpenjalno-sušilnega stroja v delu stare belilnice so gotovi, te dni (članek je pisal 4. nov.) pa mora priti monter firme »Artos«. V najboljšem primeru moremo računati, da bo stroj stekel sredi decembra. Čim bo njegovo obratovanje zanesljivo, moramo začeti z generalnim remontom obeh starih razpenjalno-sušilnih strojev, kar bo predvidoma izvedeno do konca januarja 1963. Šele tedaj torej lahko računamo na odpravo ozkega grla v apreturi. Seveda se vzporedno izdelujejo v mehanični delavnici nove odlagalne mize, ki pa predstavljajo le začasno rešitev, ker bo rezerva tiskanega blaga vedno večja in bodo torej zasedene tudi vedno nove mize.

Pri analizi operativnega plana za oktober izstopa dejstvo, da v tem mesecu zmanjka apreterskih kapacitet za okoli 400.000 m (tkanje) (dalje na 5. strani)

tako bo možno najuspešnejše rešitve teh nemalih postavljenih nalog.

Večja ali manjša stagnacija na področju dodelave tkanin nam je narekovala ustanovitev raziskovalnega oddelka, pred katerega so postavljene precejšnje naloge in h katerim začetnim rešitvam se je študijsko že pristopilo oz. predvidelo določen program.

- uvedba novih pernanentnih in običajnih apretur
- usmeritev na proizvode domačih pomožnih sredstev
- proučitev uvedbe sintetičnih tkanin

V nadaljnjem obdobju pa še:

- proučitev in študija v škrobljenju
- uvedbe novih tehnoloških postopkov plemenitenja (barvanja, beljenja, tiskanja itd.).

Vse te nemajhne naloge, katere si je zastavilo podjetje, postavljajo celotnemu kolektivu določen napor:

- na eni strani:
 - pogojenost strojnega parka, tehnološki proces, komercialne zahteve, ustaljenost določeni artiklov, navade in strokovnost ljudi,
 - na drugi strani pa: težnja za

uvedbo novosti, kljub vsem naštetim objektivnim težavam. Vskladiti vsa nasprotja mora biti osnovna naloga vseh ekonomskih enot.

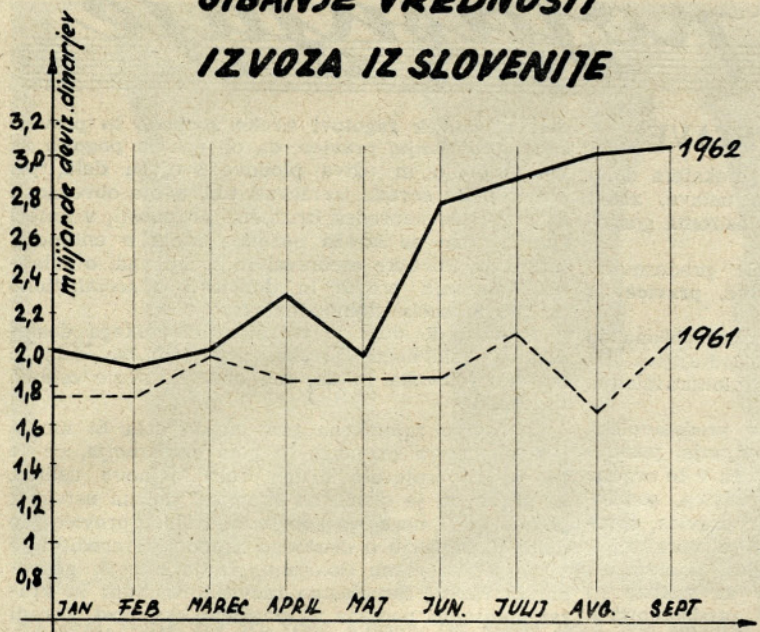
Naš moto, katerega bi morali sprejeti, bi se moral glasiti: vedno korak pred drugimi! Pogoji za to so podani! Napor in enotna miselnost kolektiva pa je zopet jamstvo, da se postavljene naloge — kljub težavam — lahko izvrše.

Tone Čare

Brigadirka Pavla MRAVLJE pri Rütli avtomatu. Čez nekaj mesecev bo šla Pavla v pokoj, ki ga je s svojim vestnim delom tudi zaslužila

GIBANJE VREDNOSTI IZVOZA IZ SLOVENIJE

Uspehi izvoza v republiškem merilu

(Iz članka, ki je bil objavljen v DELU!)

Razmerje med uvozom in izvozom je bilo doslej iz leta v leto bolj neugodno — deficit zunanjetrgovinske bilance je naraščal, s tem pa so se vedno bolj pogosto pojavljale številne težave in pretresi tudi v notranjem gospodarskem življenju. Treba je bilo zavestno ustaviti škodljiva gibanja in se pogumno lotiti iskanja poti za vključevanje naših proizvajalcev v mednarodno delitev dela.

Kot eno od najpomembnejših gospodarskih in političnih nalog je tudi IV. plenum CK ZKJ v svojih sklepih poudaril, da terjajo sedanje možnosti in potrebe po zboljšanju plačilne bilance povečanje proizvodnje v vseh tistih grupacijah, ki zagotavljajo povečan izvoz, pri čemer je treba mi-

sliti na čimboljše izkoriščanje domače surovinske osnove. »V SMERI TAKŠNEGA RAZVIJANJA ZUNANJE TRGOVINE JE TREBA USMERJATI IN UVE-LJAVLJATI INVESTICIJSKO POLITIKO KAKOR TUDI NADALJ-NJE IZPOPOLNJEVANJE GO-SPODARKEGA SISTEMA NA TEM PODROČJU. Z VEČJO PO-GOJNO ODVISNOSTJO UVOZA OD REZULTATOV V IZVOZU IN S POVEČANJEM NEPOSRED-NE MATERIALNE ZAINTERE-SIRANOSTI PROIZVODNIH OR-GANIZACIJ ZA IZVOZ MORA-MO PRILAGODITI ZUNANJE-TRGOVINSKI SISTEM KAR NAJBOLJ POTREBAM INTEN-ZIVNEGA RAZVIJANJA ZUNA-NJE TRGOVINE.«

Očitno gre — na osnovi rezul-tatov — pri vseh sedanjih dogaja-

njih v proizvodnih kolektivih za korenite ekonomske, organizacij-ske in tudi miselne premike. Pro-izvajalci se vse bolj zavedajo, da v izvoznih naporih ne gre le za odpravljanje deviznih težav drža-ve, pač pa za dosti daljnosežnej-šo zadevo — ZA EKONOMSKO NUJNOST IN ZA BODOČNOST SLEHERNEGA KOLEKTIVA. Iz teh spoznanj tudi izvira iskanje najrazličnejših poti, da bi se go-spodarske organizacije uveljavile v mednarodni konkurenci in tako dobile mednarodno oceno kvalite-te in primernost svojih izdelkov.

Razni podatki gospodarskih or-ganizacij dokazujejo, da so mož-nosti za povečanje izvoza še zelo velike, da pa jih v potencialni — nekoristni obliki zadržujejo še številne subjektivne in objektivne ovire. Kljub vsemu pa so dose-ženi rezultati v primerjavi z lan-skimi vendarle neprimerno boljši, kar je razvidno tudi iz diagrama. Če jih sumiramo v republiškem merilu, ugotovimo, da smo v prvih devetih mesecih letošnjega leta izvozili za 29,5% ali za do-brih 5 milijard dinarjev več blaga kot v istem času lani. Tako so dokaj realni tudi obeti, da bomo do konca leta iz Slovenije izvozili za več kot sto milijonov dolarjev blaga. Obstojajo torej vsa znane-nja, da bo letošnji napor v zuna-nji trgovini dejansko začetek traj-nega in odločnega prizadevanja za gospodarsko afirmacijo na tu-jih tržiščih. To pa je in tudi mora biti naš cilj!

Sklepi tovarniškega komiteja ZK

sprejeti na 12. redni seji TK ZKS »Tekstilindus« Kranj, dne 10. 10. 1962. (To so sklepi in napotki, ki smo jih obljubili že v predzadnji številki Tekstilca — uredništvo).

1. Da bi se v prihodnjem letu zagotovila čimvečja intenzivnost dela že v prvih dneh novega poslovnega leta, je potrebno že v letošnjem letu ukreniti vse potrebno, da bodo zagotavljeni pogoji za dosego tega cilja. V ta namen se morajo osnovne organizacije in TK oziroma vsi komunisti boriti, da se pravočasno zagotovi: izdelava plana za leto 1963, vsaj orientacijsko proučijo problemi, ki bodo nastopili v prihodnjem letu — uredi preskrba z reprodukcijskim materialom (bomba, kemikalije, barve, utenzilije itd.), ter da se prouči kakšni problemi nas čakajo v zvezi z realizacijo naših proizvodov, kakšne bodo možnosti za realizacijo blaga na zunanjem tržišču, kakšne investicije se predvidevajo in kako naj te vplivajo na izpolnjevanje planskih nalog glede kvantitete, kvalitete in asortimenta.

O vseh problemih je potrebno temeljito razpravljati predvsem v organih samoupravljanja; sindikat pa naj si prizadeva, da o vseh navedenih vprašanih razpravljajo tudi vsi proizvajalci.

2. Komunisti v organih samoupravljanja se morajo truditi in zavzemati, da se bo ukrenilo vse za pravočasno izdelavo Pravilnika o razdeljevanju čistega in osebnih dohodkov za leto 1963. Pri tem je potrebno skrbno in odgovorno paziti na to, da se postavi tak pravilnik, ki bo odpravil dosedanje pomanjkljivosti hkrati pa je treba tudi proučiti ter izdelati pravočasne predloge za nadaljnjo decentralizacijo samoupravljanja. Mišljeno je formiranje novih ekonomskih enot za katere so dani ekonomski pogoji, in to: kalorična centrala in gravura.

Poleg navedenega je treba proučiti razmere v dosedanjih ekonomskih enotah vzdrževalnih obratov I in II, če ne bi kazalo iz dosedanjih dveh formirati eno posebno zato, ker se bo izločilo energetske obrate oziroma, ker se za te obrate predvideva samostojne proizvodne ekonomske enote.

3. Pri izdelavi pravilnika o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov je potrebno upoštevati vse dosedanje težave, ki so nastopile v zvezi s postavljanjem cenikov, in spremembe, ki so bile vnešene v cenike enot proizvoda ob spremembah v tehnološkem procesu (uvajanje nove strojne opreme, sprememba artiklov itd.). Zato naj se ceniki izdelajo v več variantah, posamezne variante pa so veljavne takoj z uvedbo sprememb v proizvodnem procesu (n. pr.: cenik za proizvodnjo v tkalnici na obstoječih kapacitetah strojne opreme ostane neizpremenjen vse do takrat, ko ne uvedemo nove strojne opreme, čim pa se to izvrši, stopi v veljavo nov cenik oziroma druga varianta itd.). Posebno pozornost je potrebno posvetiti vezanim ekonomskim enotam (splošna uprava in vzdrževalni obrati), katerih osebni dohodek mora biti resnično odraz uspeha vseh proizvodnih obratov in dosežene realizacije proizvodnje. Vse elemente, ki trenutno vplivajo na zvišanje osebnih dohodkov pa niso rezultat večjega prizadevanja ekonomske enote, je treba v pravilniku odpraviti (vprašanje delovne sile, nadurno delo itd.).

4. Ker merila za delitev osebnega dohodka za vezane ekonomske enote omogočajo večje osebne dohodke, kot je povprečje osebnega dohodka v proizvodnih ekonomskih enotah, naj se že v letošnjem letu toliko popravijo, da vezane ekonomske enote dobijo maso osebnega dohodka za delitev samo na obstoječe število zaposlenih, ostala sredstva pa naj bi se odvajala v rezervni sklad. Tak ukrep organov samoupravljanja bi bil potreben, ker bo v nasprotnem primeru to povzročilo neskladnost v osebnih dohodkih po ekonomskih enotah, obenem pa bo to predstavljalo problem pri razdeljevanju osebnih dohodkov v letu 1963.

5. Z namenom, da bi čim boljše in čim širše informirali kolektiv, naj se še pred koncem leta izvedejo masovni sestanki, na katerih je treba obravnavati proizvodni plan za leto 1963 in razpravljati o vsej gospodarski problematiki, ki je zajeta pod točko 1, ter o vseh spremembah pri delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov, kar je navedeno pod točko 2, 3 in 4.

6. Ker do sedaj v vseh osnovnih organizacijah ZKS še ni bil predelan material IV. plenuma CK ZKJ, so le-te dolžne ta material predelati tako, kot je bilo že prej nakazano, to je: na osnovi predelanega materiala in zlasti sklepov, je treba sprejemati konkretne sklepe, aplicirane na lastni obrat, hkrati pa jih dopolnjevati z našimi sklepi, ki smo jih sprejeli na izredni konferenci vseh komunistov v mesecu septembru.

7. Sekretarji osnovnih organizacij so dolžni v mesecu oktobru organizirati sestanke teh organizacij, na katerih naj obvezno razpravljajo o problemih doseganja proizvodnih nalog, s posebnim poudarkom na kvaliteti proizvodnje v lastnem obratu, obenem pa naj analizirajo tudi gibanje osebnih dohodkov. Pri teh razpravah je treba stremeti za povečanjem proizvodnje v kvantitativnem in kvalitativnem pogledu ter tako zagotoviti povprečni osebni dohodek, kot je bil v ostalih mesecih drugega polletja. Posebno bodo morali vložiti vse sile v tistih enotah, ki morajo vračati sredstva v rezervni sklad, ker so dvignili posojila za izplačila osebnih dohodkov v času dopustov ali na račun višjega izplačanega osebnega dohodka

v I. polletju. Pri tem je treba skrbeti za popolno obveščanje vseh proizvajalcev v ekonomski enoti. Razprave na sejah ODS morajo biti čimbolj konkretne in vnaprej pripravljene, kar morajo komunisti zahtevati tako od strokovnih služb kot od vodstva obrata. Za vsako pomanjkljivost so odgovorni komunisti, ker so prvi dolžni se boriti zoper vse negativne pojave in kakršnokoli spreminjanje in neupoštevanje vloge ODS.

8. Da se zagotovi čim boljša povezava med TK in osnovnimi organizacijami oziroma, da bi člani TK čimbolj spoznali problematiko podjetja, so sekretarji osnovnih organizacij dolžni tehničnemu sekretarju družbenih organizacij pravočasno sporočiti dan, čas in dnevni red sestankov organizacij, da bodo člani ZK iz ene enote lahko prisostvovali sestankom v drugih enotah. Tako bodo lažje spoznali vse težave, s katerimi se v podjetju borimo, po drugi strani pa bodo tudi bolje angažirani pri reševanju konkretnih problemov. Ta sklep je obvezen za vse sekretarje, ker nekatere osnovne organizacije sploh ne obveščajo več kdaj so sestanki, kakšna je njihova vsebina itd.

Vsi navedeni sklepi so obvezni za komuniste, posebno pa za člane TK, sekretarje osnovnih organizacij, funkcionarje družbenopolitičnih organizacij in za člane organov samoupravljanja ter za ves strokovni kader.

Za TK ZKS »Tekstilindus«
Sekretar: Djukanovič Dušan

Medrepubliško posvetovanje SINDIKATOV TEKSTILNIH, USNJARSKIH IN GUMARSKIH DELAVCEV

Republiška odbora sindikata tekstilcev, usnjarjev in gumarjev sta se odločila, da organizirata skupno posvetovanje obeh razširjenih predsedstev, katerih namen bi bil izmenjava pogledov in izkušenj o teh vrstah industrije v Narodni republiki Hrvaški in Ljudski republiki Sloveniji. Dalje je bil tudi namen tega posvetovanja še ugotoviti, kakšne so možnosti sodelovanja posameznih vrst industrije odnosno posameznih podjetij v medrepubliškem merilu. Na posvetovanje je bila povabljena med drugim tudi zastopnik našega podjetja tov. Humer Zlata.

Iz razprave, ki je bila izčrpna, se je dalo ugotoviti, da v tekstilni, kožarski in gumarski industriji večidel nastopajo isti problemi, ki so seveda v enem podjetju večji — lahko rečemo celo pereči, v drugem pa so ti problemi manjši.

Ugotovljeno je bilo, da obseg proizvodnje v obeh republikah, v primerjavi s preteklim letom, raste, da kolektivi planske naloge v tekstilni in gumarski industriji izpolnjujejo medtem ko je usnjarska industrija malenkost pod planom. Zaloge gotovih izdelkov so se povišale zaradi stagnacije v realizaciji, obseg proizvodnje pa raste z večjim odstotkom kot se viša zaposlovanje delovne sile. Produktivnost torej raste, vendar pa hitreje kot pa rastejo osebni dohodki v tekstilni industriji, v usnjarski in gumarski pa celo padajo.

Ker vsi ti problemi izhajajo iz neplanskega gospodarjenja industrije v celoti, je tudi za te vrste industrije dober izhod: sodelovanje kakršnekoli oblike. Tovariši iz obeh republik so načelno predlagali, da bi poedine istovrstne ali sorodne veje industrije pristopile k sodelovanju v takšnih oblikah, ki bi najbolj odgovarjale v posameznih primerih. Dalje so predlagali, naj tudi ostali sledijo zgledu bombažne tekstilne industrije v Sloveniji, ki je osnovala Poslovno združenje.

Na tem prvem medrepubliškem posvetovanju obeh predsedstev še ni bilo konkretnih predlogov, vendar pa lahko pričakujemo — in je tudi zaželeno — da se bo delo obeh republiških odborov sedaj odvijalo v smeri sodelovanja, ker je bila v ta namen tudi imenovana komisija za zaključke, v kateri so tovariši iz NRH in LRS. Naloga posameznih podjetij pa bo, da bodo te zaključke proučili in osvojili tiste predloge, od katerih bodo lahko pričakovali boljše perspektive tako za podjetje kot za gospodarstvo nasploh.

Z. H.

Obratne nesreče v septembru

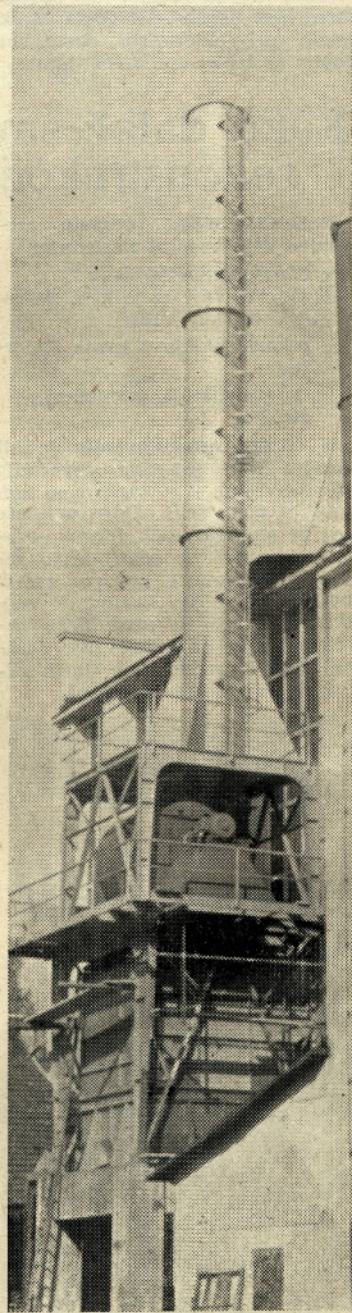
1. Tončka Tršan

Delovno mesto: delavka tkalka.

Opis nezgode:

Delavka je med tkanjem blaga opazila, da so se navile osnovne niti na glavno os tkalskega stroja. Šla je na zadnjo stran stroja, da bi jih s škarjami odrezala. Pri tem pa je ravnala tako neprevidno, da je roko zapletla med niti in glavno os stroja in se

(dalje na 8. strani)

Nov dimnik s ciklonsko napravo v kotlarni II

Dopisuj
v tvoj list!

Najvišjem organu v podjetju

ALENKA URŠIČ

Produktivnost dela in osebni dohodki

V razpravi želim načeti nekatera vprašanja proizvodnosti dela in o delitvi OD.

Kadar razpravljamo v organih samoupravljanja, zlasti na obratnih delavskih svetih o OD, so čestokrat naše razprave brez vsebine, ker se vse vrtijo okrog višine OD ali iskanja možnosti povišanja, brez stvarnih razprav, analiz in ukrepov za dvig proizvodnosti dela, kar je seveda osnova za ustvarjanje in povišanje bodisi čistejšega dohodka bodisi osebnih dohodkov. Naše slabosti so prav v tem, da zlasti naši decentralizirani organi samoupravljanja še vedno niso spoznali (vsaj v nekaterih EE), da je OD odvisen od več činiteljev, ne samo od meril in cenikov, ki so samo regulatorji delitve OD med proizvajalci. Naloge organov v EE pa so prav v tem, da poiščemo in izkoristimo

v EE vse tiste rezerve, ki nam bodo omogočile ustvariti boljše ekonomske rezultate. Tu je prav gotovo potrebno opozoriti na več faktorjev, ki vplivajo na dvig proizvodnosti dela, kot so: polno izkoriščanje strojev, odpravljanje ozkih grl v proizvodnji, izboljševanje organizacije dela v posameznih oddelkih, uvajanje delovne discipline, usposabljanje delavcev za čim boljše in čim kvalitetnejše delo na delovnem mestu. Na boljše rezultate dela vsakega posameznika vpliva tudi, koliko in kako poznajo proizvajalci vse probleme, ki so važni za obrat ali za podjetje (to je, kako so proizvajalci informirani oziroma seznanjeni s celotno gospodarsko in družbeno-ekonomsko problematiko v in izven podjetja).

Razumljivo je, da so to novosti in bistvene spremembe v življenju in delu naših proizvajalcev in da te elemente počasi sprejemamo in uveljavljamo v posameznih oddelkih, zlasti pa starejši delavci. Tu je nerazumljivo to, da mladi ljudje, ki so se vedno borili za novo in napredno, prav tu odpovemo, ter si ne prizadevamo dovolj, da bi vse, kar je pozitivno, čim bolj uvedli v naše življenje. To je področje, na katerem bi se mladi morali izživljati — v iskanju novih poti in rešitev! Tako bi lahko veliko doprinesli k ustvarjanju boljših pogojev za delo in življenje nas vseh in k večjim uspehom.

Moj namen ni bil razpravljati samo o čistem dohodku in OD, ampak sem predvsem hotela opozoriti na vse tiste momente, ki bistveno vplivajo na gibanje čistejšega dohodka podjetja in OD. Prav tu vsak proizvajalec lahko odigra veliko vlogo, in sicer na eni strani

Na drugi seji tovarniškega komiteja LMS

z lastnim delom, na drugi strani pa z borbo za odstranitev vseh tistih hib in pomanjkljivosti, ki vplivajo na ekonomske rezultate

EE in podjetja oziroma hromijo ki jih naša družbena skupnost — uveljavljanje upravljalca in svobodnega ter sproščenega proizvajalca. Vse to so napredne misli, diti v prvih vrstah mladi ljudje.

Nadaljnje razprave

Poleg omenjenih so v razpravi še sodelovali tov. Sajovic Francka in Smen Jelka o vzrokih slabe kvalitete in plana v tkalnici obrata II. Tov. Francka je med drugim omenila, da se pri pregledu blaga navadno vidi samo tkalca z njegovimi napakami v blagu, čeprav bi se pogosto morali vprašati ali je res tkalec vsega kriv. »Vsega ni, čeprav je levji delež le njegov.« Verjetno bi se dalo stanje malo izboljšati s primerno nagrado za I. kvaliteto in s kaznijo za slabše kvalitete. Pri tem ne bi smeli kaznovati samo tkalcev, ampak tudi tiste, ki so prav tako krivi za slabo blago (škrobilci, mažači, čistilci). Zato je pa mladina prva, da se zaveda kakšno blago mora delati. Mlademu človeku se da marsikaj povedati, marsikaj poučiti, dočim je s starejšimi težje.

Mislím, da si bomo morali ravno predstavniki LMS skupno z ostalimi družbeno političnimi organizacijami prizadevati, da se bo mlada generacija z večjim sodelovanjem vključila v sistem družbenega samoupravljanja in se uveljavila kot vplivna politična sila v našem družbenem življenju.

O kvaliteti in planu, o sprejemu mladih v obrat plemenitilnica I ter o medsebojnih odnosih in odnosih mladih do starejših in obratno, sta zelo dobro diskutirala tov. Tone Smrekar in Hubert Zavašnik. Nakazala sta mnogo konkretnih problemov, za katerih reševanje bo morala v prvi vrsti poskrbeti mladina v tej ekonomski enoti. O odnosih in delovni disciplini v tkalnici I pa je razpravljala tov. Olga Povhe.

Takih in podobnih diskusij je bilo še več. Vse diskusije dokazujejo, da mladi proizvajalci resno posegajo v življenje in delo kolektiva, da želijo in si prizadevajo koristno sodelovati v organih samoupravljanja pri reševanju proizvodnih problemov itd.

Mislím, da je bila ta konferenca prelomnica dela mladinske organizacije, obenem pa je osvetlila nekatere družbeno politične in gospodarske probleme, ki izhajajo iz prakse in dela.

Pravilno bi bilo, da bi ta polet dela mladinske organizacije, ki ga je pokazala na konferenci, ne ostal le v zapisniku konference, temveč, da bi se delo po vseh EE razširilo do zadnjega mladince.

Alenka Uršič

Zaključki

SPREJETI NA LETNI KONFERENCI MLADINSKE ORGANIZACIJE PODJETJA »TEKSTILINDUS«, DNE 21. OKTOBRA

Na podlagi razprav je mladina na konferenci sprejela zaključke oziroma smernice za še uspešnejše delo organizacije v prihodnjem obdobju.

1. Organizirati večkratne sprejeme v mladinsko organizacijo.
2. Organizirati večkratne sprejeme v ZK.
3. Izobraževati se in vzgajati:
 - a) splošno izobraževati
 - b) za proizvodjalni proces (strokovno izobraževanje)
 - c) za samoupravljanje (za člane samoupravnih organov, družbeno-ekonomsko in ideološko politično)
 - č) za sposobnost uživanja kulturnih dobrin, ki so nam danes na razpolago
 - d) v tehniki zdravih medsebojnih odnosov
 - e) za boljše gospodarjenje in boljše odnose do skupne lastnine
4. Vključiti v samoupravne organe tiste mladince, ki so zainteresirani in niso preobremenjeni z ostalimi funkcijami
5. Usmeriti čim več mladincev v društva na terenu.
6. Sami moramo iskati povezavo s samoupravnimi organi v ekonomskih enotah in obratovodstvom (iskati nasvete).
7. Kadrovske komisije pri TK naj se zadržijo, da sestavi predloge za člane »Kluba mladih proizvajalcev« — povezati se z njimi in organizirati različna strokovna predavanja.
8. Predlog, da organi podjetja izboljšajo HTV v posameznih obratih.

tehniki normirka

— STENODAKTILOGRAF

o mladinceh delavskega upravljanja

delim prikazati kaj in kakšno je delo mladincev v organih podjetja, je dejala tov. Novakova.

predsednika smo slišali,« je nadaljevala, podjetja vključena v vseh organizacijah oziroma v podjetju. Prav je, da imamo vključeno tudi našega družbenega življenja, saj je to za mlade ljudi, vendar le takrat, če se mladi aktivno udeležujejo razprav v omenjenih organizacijah, ki jih zanimajo, katere so ta ali oni organ izkazali zaupanje, da so in prizadevno izvrševali. Če se ozremo na leto, ki je bil izvoljen aprila letos, vidimo, da mladincev doslej še ni sodeloval v diskusijah seje tega organa. V razgovoru pa so se jih zanimajo vprašanja, ki jih tam čestokrat zgodi, da ne razumejo posameznih stvari, ki si tudi ne upajo posegati v razpravo. Nič novega sodelovanja in odločanja, če zadeve, ki jih poznajo in ne razumejo. Vendar tu niso mladinci ne bi smeli pozabiti, da jih je izvoljena ekonomska enota in da so zato njihove interese ter v njej pravilno tolmačiti v organov, vendar vsega tega le ne morejo razumeti. Tu nosi krivdo predvsem vodstvo tega organa, ki predlagalo za volitev v samoupravne organe z njimi v stalnem stiku, ni imelo z njimi stika, nikdar ni z njimi obravnavalo grafičnega skratka — ni jim dalo nobenih zadolžitvev, kar nekako izgubili. Premalo se zavemo mladim, da bi potekalo gospodarjenje boljše odnosi v kolektivu in povečale produktivnosti mladi smo tisti, ki bomo morali kmalu opraviti naloge. Tu smo torej naredili veliko

morala v bodoče vsebino in obliko svojega programa, ki bi omogočila vsakemu mladincu polno sodelovanje in skupnih problemov. Mladim članom tega organa komisij je treba dati konkretne zadolžitve, da se delavskemu svetu tudi konkretno zadolženi mladi smo še nešteto nerešenih problemov na delovnem mestu, še posebej pa v podjetju kot celoti. Mladine je tudi njena splošna družbeno-ekonomska enota, da se je ne doseže kar čez noč, ampak s smeri vztrajna in nenehna skrb vodstva tega organa. Mladi CDS je že sprejel sklep, da bo še leten seminar na katerem bodo članom samoupravljanja nekatera osnovna vprašanja s področja samoupravljanja in vodenja podjetja ter njegovega vpliva na dohodke in podobno. Ta seminar bo namenjen članom teh organov in je zato ena izmed stvari, ki jih mladi morajo poznati in da sodeluje pri sestavi programa in da ga izvede.

mladi, da je naša bodočnost le v nenehnem razvoju našega življenja. Zavedati se moramo, da mladi morajo zamenjati starejše, in če bomo že v prihodnosti zainteresirani ter ostali nepoučeni in nerazumljivi, da bomo zamenjava!«

Komisije pri tovarniškem komiteju LMS

TEKSTILINDUS

Predsednik — POLDE ZUPAN
Podpredsednik — NACE CUDERMAN
Sekretar — CVETO BOŠTJANČIČ
Tehnični sekretar — JELKA SMEN
Blagajnik — RINA LUPŠA

IDEOLOŠKO POLITIČNA KOMISIJA:

predsednik — GALEŠA MIRKO, člani — ZUPAN POLDE, SAJOVIC FRANCKA

ORGANIZACIJSKO KADROVSKA KOMISIJA:

predsednik — URŠIČ ALENKA, člani — JALOVEC MILKA, SMREKAR TONE
DRUŠTVENA KOMISIJA: predsednik — ŽVAN MARJAN, člani — POVŠNAR JURIJ, POVHE OLGA

KOMISIJA ZA MLADINSKE DELOVNE BRIGADE:

predsednik — CUDERMAN NACE, člani — ČESEN ANTON, REKAR ANICA

SEKRETARJI V EKONOMSKIH ENOTAH:

Predilnica I — GOLOB MIRO
Predilnica II — JALOVEC MILKA
Tkalnica I — POVHE OLGA
Tkalnica II — SMEN JELKA
Plemenitilnica I — ZAVASNIK HUBERT
Plemenitilnica II — BOŠTJANČIČ CVETO
Splošni obrati I — CUDERMAN NACE
Splošni obrati II — SAGADIN MILENA

Alenka URŠIČ dela v gravuri kot desinatier

Praznik mladinske organizacije v šoli Lucijana Seljaka v Stražišču

V soboto, dne 3. novembra, so imeli v šoli Lucijana Seljaka v Stražišču lepo in pristrčno slovesnost.

Učenci vseh sedmih in osmih razredov so bili sprejeti v mladinsko organizacijo.

Privreditev je zelo lepo uspela. Iz izvajanja je bilo čutiti izredno organizacijsko dejavnost vodstva šole, obenem pa uvajanje mladega kadra v samostojno vodenje raznih prireditev, kakor tudi v upravljanje s sredstvi, s katerimi šola razpolaga. Zanimivo je bilo, kako se je vse razvijalo točno po programu. Predsedstvo so izvolili učenci sami iz svoje srede, sami so dajali povelja in o njih razpravljali, vmes pa so bliskali s svojim fotoaparatom člani fotokrožka. Zadali so si obširen program dela, nakar jih je tov. Bardek Dušan (upravitelj in glavni pobudnik vse dejavnosti na šoli) opozoril, da je pač

lahko zadajati si naloge, potrebno pa bo mnogo truda in dobre volje, če bodo hoteli te naloge tudi izpolniti.

Ob tej priliki so mladinci pozdravili v svoji sredi tudi tov. Dragico Seljakovo, hčerko Lucijana Seljaka, po katerem ima šola ime. Dragici so Nemci ustrelili očeta že leta 1942, mati pa ji je umrla v taborišču, ko je bila stara komaj nekaj mesecev. Ker je njena mati delala v našem podjetju, so naše družbene organizacije porabile to priložnost in izročile njeno delovno knjižico hčerki Dragici. Ob enem so ji podarili knjigo »Titovo življenje v slikah« s posvetilom. Učenci šole pa so jo počastili s šopom nageljčkov.

Dragica Seljakova je bila zelo vesela in presenečena. Pristrčno se je zahvalila za darilo in naročila pozdrave za člane našega kolektiva. Zaželela je, da bi si ogledala

tovarno, kjer je delala njena mati, kar ji bo organizacija ZB v podjetju tudi omogočila.

Milka Kovač

Mladi dijaki v fizikalni dvorani šole Lucijana Seljaka

Novoletna jelka??

Na pobudo Društva prijateljev mladine je imel Obč. sindikalni

svet sestanek, na katerem so se pogovorili o letošnji organizaciji Novoletne jelke. Sprejeli so naslednje zaključke za organizacijo:

— Pri organizaciji NOVOLETNE JELKE naj vse družbene organizacije in samoupravni organi podjetij izhajajo iz enotnega koncepta ter naj zato organizacijo tega praznovanja prepustijo obč. odboru Društva prijateljev mladine.

— Sindikalne organizacije in vsi ostali naj v letošnjem letu končno opustijo obdaritve otrok zaposlenih staršev. Takšno obdarovanje naj bo le v krogu družine.

— Prav tako je treba opustiti kolektivno obdarovanje posameznih ustanov ter naj se za to predvidena sredstva raje naloži v občinski sklad za organizacijo NOVOLETNE JELKE.

prej in kaj potem? Ali smo na vse to dovolj pripravljeni? Že vzoren red v delavnici, v skladišču, čistoča, pravilno in redno odstranjevanje odpadnega materiala, pravilna hranitev snovi ter razstreliva mnogo pripomorejo k požarni preventivi, za kar ni treba veliko denarja.

V mislih resno razmislite vse okoliščine, ki morejo povzročiti požarno nevarnost ali pa jo preprečiti in zmanjšati.

Svetujem ti! Nauči se, kako bi požar takoj javil, kako bi sprožil alarm, kateri gasilni aparat boš uporabil in kako ga boš uporabil! Če zmoreš pogasiti požar že v kali, ne bo potrebno reševanje.

Toda ne odlašajte na jutri, storite to že danes!

Maks Blažič

Kako boš ravnal v primeru požara?

Dne 28. februarja je bila velika eksplozija v rudniku Banoviči: 54 oseb je izgubilo življenje. Šest tednov prej — 17. 1. 1962 — pa je pogorelo veliko skladišče v Nürnbergu v Nemčiji. Tudi ob tej nesreči je bilo 22 mrtvih.

Daleč narazen sta se zgodili ti nesreči, mnoge okoliščine so bile zelo različne, toda posledice so si podobne: izguba dragocenih človeških življenj.

In še po nečem sta si podobni: nista nastali iz kakih neubranljivih objektivnih razlogov, ampak sta posledici težko razumljive človeške ne previdnosti.

V Banovičih so prav malomarno sbranjevali razstrelivo, v Nürnbergu pa so uslužbenci hoteli sami pogasiti ogenj; šele po 27 minutah so klicali gasilce.

Kljub vsem predpisom, kljub vsej tehnični opremi obratov in gasilskih organizacij so taki dogodki še možni. Še vedno je mogoče, da je kak hodnik, ki je bil pri pregledu prost, drugi dan zatrpan z raznimi predmeti in postane ob požaru past, še je mogoče, da kak uslužbenec, nočni čuvaj ali kdo drug zažge obrat ali pa gozd, ker je malomarno odvrgetl tleči cigaretni ogorek. Še je mogoče, da človek v prostoru, ki je napolnjen s hlapi nitrolaka, prižge vžigalnik itd. itd.

Vprašujemo se: Ali se ne bi dalo take dogodke, ki delajo veliko škodo naši skupnosti, preprečiti?

Odgovor moremo dati vsi in vsake izmed nas s pozornim in razumnim ravnanjem. V primeru nevarnosti je vedno odločilno ravnanje posameznika. Ravnali pa bomo prav le tedaj, če hitro in pravočasno premislimo in pretuhiamo vse možnosti, kako nesrečo onemogočiti, ali pa vsaj ne povečati.

Približno tri četrtine vseh požarov nastane iz malomarnosti. Tipičen primer malomarnosti je puščanje odprtih požarnih vrat ali kajenje v prostorih, kjer bi lahko bilo nevarno in podobno.

Malomaren more biti ne le delavec, ampak tudi obiskovalec, kipec, gost. Če vnaprej podrobno premisliš, katere nevarnosti so v zvezi s tvojim poklicem, zato sicer niso nič manjše, toda tak premislek ti pokaže način, kako jih odstraniš ali zmanjšaš. Največja nesreča pri nevarnosti je, če te preseneti in najde nepripravljenega. Če boš pripravljen, ne boš napačno ukrepal. Beri pravila in spoznal boš, da nimajo drugega namena, kot biti tibi v pomoč, če jih izpolnjuješ. Varnost pred požarom je del obratne in tvoje lastne varnosti!

Podpiraj varnostne tehnike in obratne gasilce pri izpolnjevanju njihovih odgovornih nalog! Vzpostavljaj jih! Vprašaj, če imaš dvome! Soodgovoren si za varnost vseh, ki delajo s teboj! Ne pozabi, da more tvoja malomarnost povzročiti tudi težke poškodbe ali celo smrt tvojih sodelavcev!

PREPREČEVANJE PANIKE

Pomislil! En sam človek, ki zgubi živce, more povzročiti nevarno paniko. Nasprotno pa utegne biti preudarnost enega pogumnega človeka zgled in rešitev za mnoge.

Leta 1958 je izbruhnil požar v mnogonadstropni šoli v Chicagu. Neka učiteljica je z otroki vred spoznala, da jim je pot za rešitev zaprta. Obdržala je otroke v razredu, pomirila jih je in jih zaposlila s tem, da so zamašili s papirjem vse špranje v vratih in postavili pohištvo prednje. Z vztrajnostjo in potrpežljivostjo je dosegla, da so vseh 60 njenih varovancev rešili gasilci. Smen en otrok je bil ranjen, 92 otrok in trije odrasli iz drugih oddelkov pa je izgubilo življenje.

Morebiti boš moral prav ti voditi prestrašene ljudi v primeru nesreče! Zato ravnaj hladno in preudarno!

UKREPI OB IZBRUHU POŽARA

Tudi tole naj bi bilo zapisano v vsakem pravilniku za požarno varnost in dopolnjeno s podrobnostmi, ki se tičejo vsakega podjetja posebej:

1. Mnogo požarov je nastalo šele več ur po odhodu delavcev zaradi kajenja in tlečih isker. Zato se sme kaditi le v določenih prostorih, kjer so pripravljeni pepelniki. Okolica varilnih aparatov in ogrevalnih naprav mora biti zavarovalna pred iskrami in vročino.

2. Ne glede na velikost in obseg požara ter na lastne poskuse gašenja je treba takoj sprožiti obratni alarm in obvestiti gasilce!

3. Takoj poizvedite, če niso ljudje v nevarnosti! Pomagajte jim!

4. Ne pustite, da bežijo ljudje, ki jim gori obleka! Nemudoma jih zavijte v kako plahto, plašč ali prt, položite na tla in po potrebi valjajte sem in tja!

5. Razburjene ljudi pomirite in poskusite preprečiti nepremišljena dejanja!

6. Zaprite vrata, prezračevalnike in okna, da preprečite prepih in zadimljenje prostorov, ki še niso prizadeti!

7. V zadimljenih prostorih se

premikajte nizko sklonjeni ali pa se plazite, ker je pri tleh manj dima, boljši zrak in boljše vidljivost. Po potrebi si pokrijte nos in usta z mokrim robcem!

8. Do priboda gasilcev gasite s sredstvi, ki so na razpolago. Mnogokrat se požar v kali zaduši z zelo preprostimi sredstvi.

9. Ogrožene osebe naj opozore gasilce nase in naj ubogajo njihova navodila!

10. Predosem pa: Ohranite mir in razsodnost!

O vsem tem moraš, dragi prijatelj, enkrat resno razmisliti in si postaviti vprašanje:

Kaj storim, ako izbruhne požar na mojem delovnem mestu, ki sem ga morda celo sam posredno ali neposredno zakrivil? Kaj storimo naj-

Obratne nesreče v septembru

(Nadlajevanje z 8. strani)

Izguba v denarju in času: V staležu bolnikov je bil 6 delovnih dni oziroma 48 ur, izguba narodnega dohodka 38.880 dinarjev, podjetje je izplačalo 5924 dinarjev. Skupna izguba za čas njegovega bolovanja 44.804 dinarjev.

Preventiva: več pozornosti!

8. Bogomir Stern

Delovno mesto: transportni delavec.

Vzrok in opis nezdode: Neprimerno orodje! Pri odpiranju bal bombaža je imenovanemu obroč odrgnil roko.

Posledica: poškodba leve roke.

Izguba v denarju in času: V staležu bolnikov je bil 8 delovnih dni oziroma 64 ur, izguba narodnega dohodka 51.840 dinarjev, podjetje mu je izplačalo 3587 dinarjev, socialno zavarovanje 1196 dinarjev. Skupna izguba za čas njegovega bolovanja 56.613 dinarjev.

Preventiva: nabaviti primerno orodje.

(dalje prihodnjic)

Kozmetika za žene, ki fizično delajo

Ženske, ki opravljajo fizično delo, so izpostavljene prahu, umazaniji, kemikalijam, neprijetnemu vonju itd. Zato bi bilo potrebno, da bi se bolj negovale kot ženske v pisarni in podobno.

Pravilno bi bilo, da se vsaka taka žena po končanem delu oprha in preobleče in ne samo obleke, temveč tudi perilo. Ker pa to večinoma ni mogoče, je nujno, da si vsaj za silo očisti kožo. Najprej si naj umije s toplo vodo obraz, vrat, prsi, hrbet in roke do ramen. Obraz si mora potem očistiti s krpico ali kosom vate, namočene v raztopini borove kisline, alkohola in vode. Količine so te-le:

10 % raztopine borove kisline	70 gramov
40 % alkohola	30 gramov

Zene!

Če morda ne boste znale sestaviti te mešanice, vam bodo potrebno pojasnili v lekarni. Lahko tudi kupite čistilno vodo v drogeriji. Poskusila vam bom razložiti, kako boste napravile čistilno vodo same. Desetodstotno borovo kislino napravimo tako, da vsujemo dve kavni žlički borove kis-

line v en deciliter vrele vode. Tej raztopini dodamo še nekaj alkohola.

Če si boste s to raztopino očistile obraz in roke, ne boste imele nepravilne kože, kot so lišaji, vnetja, raskava koža itd.

Ko si boste očistile kožo, jo morate namazati s hranilno kremo. To boste kupile v lekarni ali drogeriji. Vprašajte za vitaminsko kremo. Lahko jo sestavite tudi same, in sicer iz naslednjih sestavin:

salicil	2 grama
citronska kislina	2 grama
voda	10 gramov
lanolin	86 gramov

Kreme, ki jih dobite v drogeriji, vsebujejo iste sestavine, le da so še parfimirane in seveda tudi dražje.

Zvečer si natrite roke z vazelinom ali kremo, ki mora biti mastna. Zjutraj pred odhodom na delo si jih ne umivajte z milom, ker boste odstranile zaščitno plast

krema. Ko se boste po delu umivale, isto velja tudi za obraz kot za roke, z milom boste spravile s kože kremo, v kateri je običajna nesnaga.

Vsem delavkam, ki pri delu stoje, je potrebna zvečer masaža nog. Med palca in ostale prste obeh rok tesno objemimo nogo nad gležnjem in potegnemo z rokami navzgor proti kolenu. Tako masirajte vsaj dvajsetkrat vsako nogo. Z masažo boste preprečile nastajanje krčnih žil, ker boste vsak dan poživljale krvni obtok.

Tistim, ki pa še nimajo krčnih žil, bo taka masaža zdravilo, ki bo preprečilo, da bi se žile vnele, se povečale ali da bi se pojavile celo rane.

Ročna delavka naj si ne striže kožice ob nohtih. Ob noht bi se tako lahko prikradle bolezenske klice, ki bi povzročile boleča obnohtna vnetja. Kožico si potisnite vsak večer s prstom druge roke nazaj in zadeva je urejena.

Predpasniki

Poskusite uvesti v vašo garderobo novo kolekcijo predpasnikov.

A. Ta model je primeren za vse starosti, toda ne za majhne ženske prepolnih oblik. Najlepše bo uspel, če ga boste kombinirale z enobarvnim vzorčastim blagom. Vidite, kako so narejene naramnice. Proti pasu se zožujejo. Torej postavijo bodo naredile vitko v pasu.

B. Ta predpasnik je pa za tiste, ki se nikakor ne morejo ločiti od klasičnega oziroma predpasnika, ki so ga nosile naše mamiče. Saj ni bilo treba veliko, pa je že čisto drugačen. Kroj je ostal isti.

C. Nekaj za mlade gospodinje. Upam, da je vam ta model všeč. Je lahko enobarvna ali vzorčastega blaga, obrobljen z zobci ali ozko diskretno čipko.

D. Mislim, da tak predpasnik ne bi imel veliko nasprotnikov. Saj je čisto preprost. Poživlja ga trak, ki se zaključuje s pentljo.

SPALNE SRAJCE

Zimske spalne srajce so navadno zelo pušto narejene. Morda bi poskusile nekaj takega kot vidite na sliki.

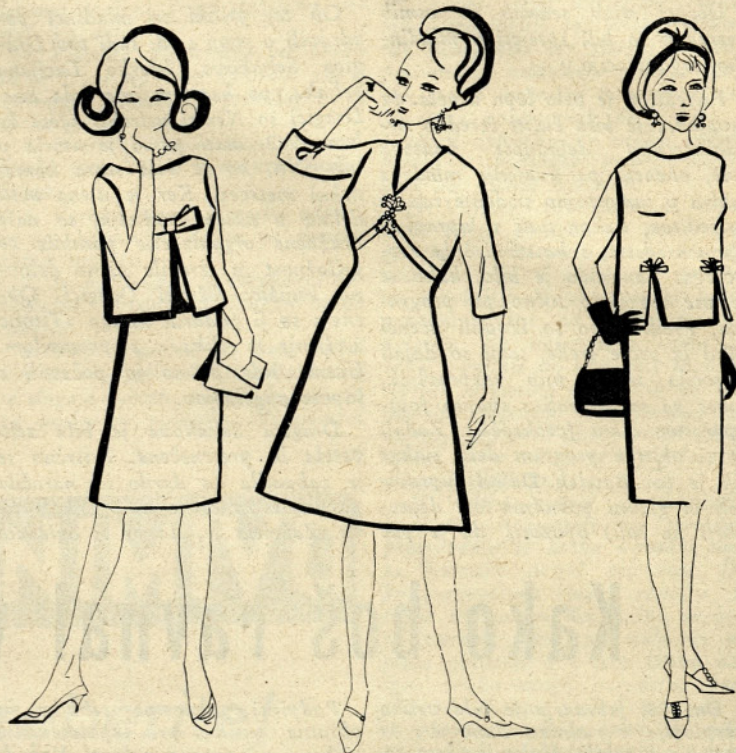
Za večere v družbi

Smo na višku plesne sezone. Prijatelj nas je povabil na večerjo. Gremo v gledališče. Povabljeni smo na praznovanje.

Ženska pri povabilu najprej pomisli na obleko. Na tisto, ki jo tako redkokdaj obleče in je obenem njena najlepša, najboljša in, naj bi vsaj izgledala tudi najmodernejša. Ne pozabimo na eleganco, ki ima predvsem tu, pri večernih oblekah, prvo besedo. Spreglejmo modne barve in kroj,

bluzica naj bo ravna, nekoliko čez pas segajoča, z rokavi ali brez, krilo pa ravno ali nekoliko zvončasto. Materialj za obleke so mehki: žamet, krep, mehka volna, svila, tudi saten in prozoren organdi ali nylon, ki pa ga uporabimo le v kombinaciji z neprozornim blagom.

Oblika obleke ni nič novega. Oblečemo lahko vse, kar nam pristaja. V glavnem so to poloprijeti gornji deli in ravna ali zvonasta

če mam ne pristojajo in se oblečimo raje v klasično obleko v barvi, ki nam dobro pristaja. Dovolj bo, če bodo modni dodatki moderni. Seveda pa bomo v najnovejši modi z dobro mero samokritike in poslušom za okus, našle lepe stvari tudi zase.

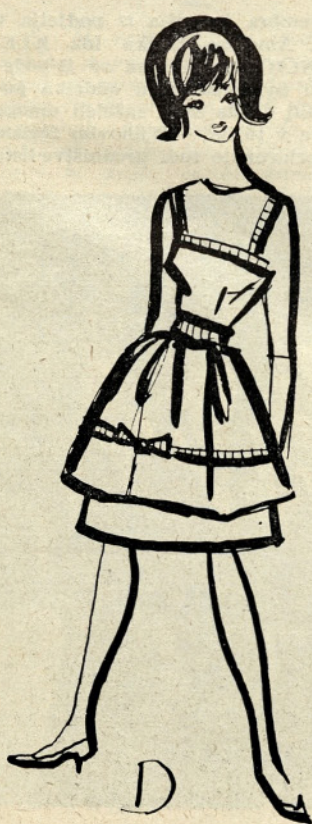
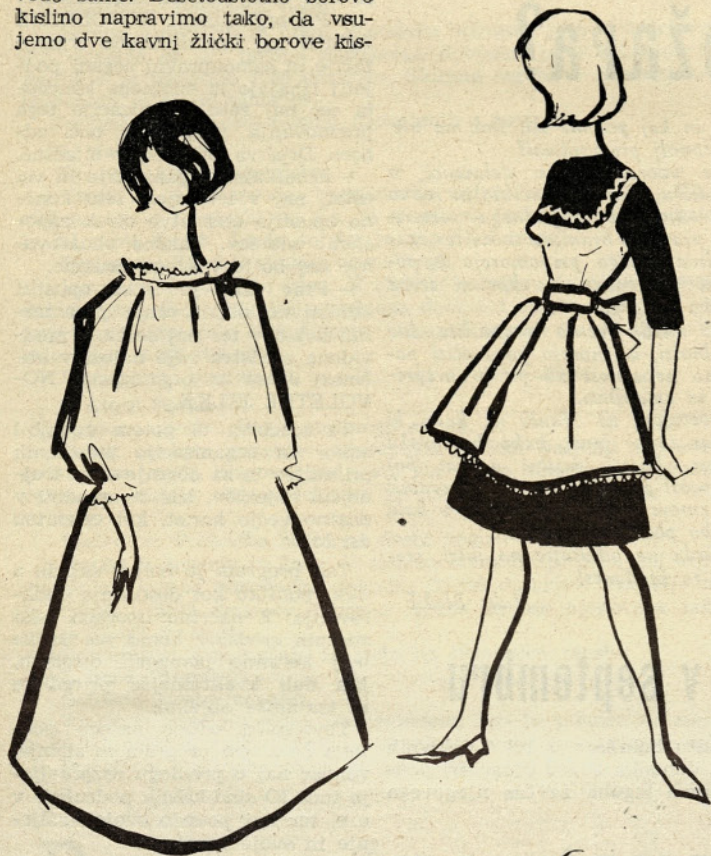
Poglejmo zato, kakšne male večerne obleke bomo nosile letos. Če imamo samo eno, naj bo temna, najboljše črna. Poživile jo bomo z lepim nakitom ali tudi še s kožuhovino. Pazile bomo le, da bo krzno lepo in da se bo barvno ujemalo z obleko. K črni obleki torej najboljše črno krzno, tudi belo ali srebrno. Druge barve, primerne za to obleko so, temne: modre, modrozelenene, zelene in rdeče-rdeče; svetlejše pa: rdeče, oranž in vsi zgoraj naštetih toni, le da so tokrat svetli. Elegantna je seveda črna-bela kombinacija. Kot pred leti bomo lahko spet oblekle belo bluzico in črno krilo, le da bo oboje nekoliko drugačnega kroja.

krila. Pas je lahko nekoliko zvišan ali znižan, največkrat pa je na pravem mestu. Navadno je brez rokavov. Zanimivi so detajli: resice, pentlje, naborki, gube in šivi. Veliko je trakov. Novost so obleke z naramnicami, ki so zadaj na hrbtu prekrizane in spete s pentljo ali zaponko.

Velja pa tudi pravilo: Imenitna frizura, lep nakit, lepi čevlji, torbica ob čim bolj enostavni obleki je tudi lahko najlepša kombinacija!

Stanka Bole

Pišite nam, kako ste z modo zadovoljne!

(Nadaljevanje s 4. strani)

socialistično republiko in federacijo.

Glede tega torej ni razlik napram dosedanjemu stanju, le da se naziv ljudska republika nadomesti z nazivom socialistična republika. Tako bo torej bodoče ime naše ljudske republike: Socialistična republika Slovenija. Mnogo se je razpravljalo o tem, ali naj v bodoče še ostanejo okraji. Kot znanu, so v Črni gori okraje že pred leti ukiniteli. Predosnutek zvezne ustave prepušča to vprašanje posameznim republikam, saj pravi, da republiška ustava lahko določi, da republika nima okrajev.

Občina je po predosnutku ustave temeljna družbeno-politična skupnost. V občini občani neposredno in po svojih organih družbenega samoupravljanja:

uresničujejo temeljne funkcije družbene skupnosti na področju družbeno-ekonomskih odnosov, zlasti pa zagotavljajo materialne in druge pogoje za razvoj produktivnih sil in za delo ljudi v skladu z razvijanjem socialističnih družbenih odnosov; usmerjajo in vsklajujejo razvoj gospodarstva in družbenih služb; samostojno razpolagajo z družbenimi sredstvi občine; izvršujejo temeljno vsklajevanje individualnih in skupnih interesov s splošnimi interesi; ustvarjajo pogoje za zadovoljevanje življenjskih, kulturnih, socialnih, komunalnih in drugih skupnih potreb občanov;

uresničujejo kar najbolj neposredno družbeno samoupravo; varujejo zakonitost, skrbijo za varnost ljudi in premoženja in opravljajo družbeno nadzorstvo v občini.

Pravice in dolžnosti občine izvršujejo občinska skupščina in njeni organi, krajevne skupnosti in občani na zborih volivcev in pa v drugih oblikah neposrednega odločanja. Vsaka občina ima svoj statut, katerega sprejme samostojno in ki določa — v okviru ustave in zakonov — zlasti samoupravne pravice in dolžnosti občine ter način njihovega uresničevanja.

Okraj je skupnost več občin; njegova pristojnost se določa z republiško ustavo in zakonom.

Pravice in dolžnosti okraja izvršuje okrajna skupščina; člane okrajne skupščine volijo občinske skupščine izmed svojih članov. Tudi vsak okraj ima svoj statut.

Socialistična republika je državna pristojnost

demokratska skupnost, ki temelji na samoupravi in oblasti delovnega ljudstva. V okviru republike delovno ljudstvo uresničuje družbeno samoupravo, ureja družbene odnose, ustvarja pogoje za razvoj gospodarstva in za organiziranje družbenih služb, zagotavlja uveljavljanje pravic občanov in zakonitosti ter opravlja vse družbene zadeve, ki so skupnega pomena za gospodarsko, kulturno in socialno dejavnost in razvoj republike, izvzemši tiste zadeve, ki po ustavi pripadajo federaciji. Pravice in dolžnosti republike se določijo z republiško ustavo.

Federacija je najširša družbeno-politična skupnost.

V Federativni socialistični republiki Jugoslaviji uresničujejo in zagotavljajo delovno ljudstvo in narodi Jugoslavije suverenost, teritorialno celotnost, varnost in obrambo federacije, enotne temelje družbeno-ekonomskega in političnega sistema, enotnost gospodarstva ter usmerjanje in vsklajevanje splošnega gospodarskega razvoja, družbeno samoupravo ter temeljne svoboščine in pravice človeka in občana. Federacija zagotavlja tudi enotnost pravnega sistema, skrbi za enotnost denarnega in kreditnega sistema, ureja in kontrolira zunanje-trgovinske, valutne in druge odnose s tujino, določa z družbenim planom splošno smer gospodarskega razvoja države, določa vire in višino sredstev za svoje potrebe in odloča o njih porabi v skladu z ustavo in zakonom.

Federacija sme tudi nalagati delovnim organizacijam in družbeno-političnim skupnostim, da morajo ustvarjati rezervna družbena sredstva; uvajati kontrolo cen in predpisovati način oblikovanja cen; nalagati delovnim organizacijam, da morajo določiti del svojega dohodka uporabljati za razvoj materialne osnove svojega dela oziroma za gospodarski in družbeni razvoj; dalje sme predpisovati delovnim organizacijam in družbeno-političnim skupnostim omejitve v razpolaganju z družbenimi sredstvi, kadar je to potrebno, da bi se preprečile in odvrnile večje gospodarske motnje in večja nesorazmerja v izvrševanju družbenega plana Jugoslavije, ali kadar to terjajo narodna obramba ali druge izredne potrebe države; nalagati sme tudi delovnim organizacijam in družbeno-političnim skupnostim obveznosti, ki imajo pomen za narodno obrambo.

Nadaljevanje in zaključek o predosnutku ustave bo prihodnjič. dr. M. Dolžan

(Dalje s 1. strani)

Pot navzgor se je nadaljevala. Po hudih borbah in žrtvah je dosegel nacionalno svobodo in se obenem otresel izkoriščevalskega razreda. Obnovil je porušeno deželo, izvedel agrarno reformo, nacionaliziral proizvodna sredstva; zgradil je težko in lahko industrijo; po delavskih svetih in organih družbenega upravljanja je prevzel neposredno upravljanje nad proizvodnjo in vsem družbenim življenjem v svoje roke. Uveljavil je marksistična družbena načela v praksi. Sedaj sprejema novo ustavo, ki bo uzakonila njegove pridobitve in hkrati začrtala pot preko načela — »vsakdo po svojih sposobnostih — vsakomur po njegovem delu«, do končnega cilja — »vsakomur po njegovih potrebah«.

Toda na poti skozi čas naš človek ni sam, zaprt v ozki krog svoje domovine. On je tudi član vseljene človeške družbe. In tudi v tem okviru je njegova borba za pravice človeka pomembna. Njegov glas v obrambo zatiranega človeka in njegov zgled pri graditvi svobodne in pravične družbe sta

mu prinesla ugled v mednarodnem življenju. Iz drobiža za poravnavo računov med velikimi silami se je povzpel, povezan z vsemi naprednimi silami v svetu, do enakopravnega partnerja, ki soodloča pri vseh vprašanjih človeštva, zlasti pri vprašanju vojne in mira.

Vse to vidi naš človek, če se ozre po svoji prehojeni poti. Ponosen je lahko na to, kar je dosegel.

Vendar pot gre še naprej, še navzgor: ideja socializma se ni do kraja utelešena v našem življenju; odnosi med ljudmi so še pogosto podvrženi sebičnosti in koristoljubju, materialnih dobrin še ni dovolj, kulturna raven še ni dovolj visoka; v mednarodnem življenju je še vse polno nerešenih vprašanj, mir — osnovna dobrina človeštva — ni zagotovljen. Skratka, naporov in borb še ni konec. Toda prav prehojena pot in doseženi uspehi mu zagotavljajo, da bo postavljeni cilj dosegel.

Zato naj bo ob letošnjem 29. novembru geslo: »Naprej po začrtani poti do končne zmage socializma doma in v svetu!«

A. M.

Kako daleč smo s programom rekonstrukcije predilnice I

(Dalje s 4. strani)

Kot vidimo, nas v tem oddelku čaka še ogromno dela. Ko bo vse to urejeno, bomo lahko rekli, da smo sposobni proizvajati dobro kvaliteto preje.

Cistilnica je bila stavljena v pogon leta 1953 in je sedaj maksimalno izkoriščena. Vsako nadaljnje povečevanje proizvodnje pa bo nujno pokazalo potrebo po dodatnih kapacitetah v tem oddelku.

Tu so zajeta vsa dela, ki smo jih izvršili in seveda tista, ki še čakajo. Omenil nisem urejanje notranjega transporta, kateremu

posvečamo precej pozornosti in kjer smo že napravili pomembne spremembe in izboljšave. Dalje nisem omenil še vseh predvidenih razvrstitev strojev, ki jih bomo morali prestavljati zaradi vmesne gradnje novih prostorov. Prav na tem področju je še nerešenih mnogo vprašanj, ki pa trenutno še niso dokončno obdelana. Želel bi poudariti to, da bo treba vse gradnje bolj načrtno in pospešeno izvajati, ker se bo v nasprotnem delo preveč zavleklo, kar pa ne bo v korist niti kolektivu niti ekonomski enoti. B. P.

A. M.

Nagrada križanka

Vodoravno: 1. ulični lepak, 7. izraz v ekonomiji za prispevek, vloga, prinos, 12. narodno žensko ime, 18. krvnik, eksekutor, 19. naskok, ataka, 20. nakit okoli vratu, 21. del kolesarske ali avtomobilske dirke, 22. rob, ogel, 23. del moške garderobe, samoveznica, 24. žila, ki vodi kri v srce, 25. trg ob srednji Soči z znamenitim mostom preko tesni Soče, 26. prvotni prebivalci Nove Zelandije, 27. samoglasnik s konca in soglasnik z začetka abecede, 28. makedonski narodni ples, 29. novejši nemški pisatelj (roman »08-15«), 30. mitološka boginja rojstva, 31. velike pripovedne pesnitve, 32. kemični simbol za kositer, 33. švedska denarna enota, 34. slovit italijanski pomorščak, doma iz Genova, po katerem se je imenovala velika italijanska potniška ladja, ki se je leta 1956 potopila pred ameriško obalo (Andrea), 35. mamilo, ki se pridobiva iz makovih glav, 36. ploščata oblika zdravila, 38. sodoben slovenski pisatelj starejšega rodu (Janez, »Ograd«), 39. pomoč, zaslomba, 40. ime sodobnega slovenskega slikarja in grafi-

ka Debenjaka, 41. makedonski ansambel narodnih pesmi in plesov iz Skopja, 24. izraz veselja, 43. rečna riba, koščičarka, ki živi v bistrih vodah in katere ikre so strupene, 45. severovzhodno predmestje Sušaka, 46. psevdonom sodobnega jugoslovanskega politika Edvarda Kardelja, pod katerim je izdal več del, 49. vrata v plotu, 50. črna poljska ptica, 51. vrsta godalnega instrumenta, 52. enaka samoglasnika, 53. pripadnik zahodne skupine Južnih Slovanov, 54. težko delo na graščakovem posestvu v srednjem veku, 55. zgornji del noge, 56. oblika bacilov, 57. različna soglasnika, 58. zdravica, 59. reka, ki se pri Kranju izliva v Savo, 60. zelenica v puščavi, 61. članica gledališča, akterka, 63. velika naselbina, 64. mesto v zvezni ameriški državi Ohio z razvito gumarsko industrijo, 65. znamenit ameriški komik nemega filma (Buster), 66. argentinski šahovski vele mojster (Oscar), 67. tek do jedi, 68. glavno mesto maloazijske države, 69. arabski junak v srednjem veku, naslov simfonične pesnitve sovjetskega skladatelja

Rimskega-Korsakova, 70. ozek polotok v srednji Aziji.

Navpično: 1. francoski pisatelj, najbolj znan po romanu Manon Lescaut, 2. svetilka s steklenim ohišjem, 3. obmorsko zdravilišče in kopališče v Belgiji, 4. visok vrh v zahodnih Karavankah (2143 m), 5. oddelek rimske legije, 6. dva soglasnika, 7. oglas, naznanilo, 8. najmanjša vrednost taroka pri taroku, 9. poldrag kamen najrazličnejših barv, po kemični zgradbi silicijev dioksid, 10. oranje, zrna zemlja, 11. kratica za »tega dne«, 12. sklenitev zakona, 13. mesna juha, 14. italijanski pisatelj (Carlo), 15. žuželka s pekočim pikom, 16. edini predstavnik sesalcev, ki leta, 17. zelo lepo okrasno grmičevje, 22. bolgarsko pristanišče ob Črnem morju, 23. skandinavsko žensko ime, 25. veliko japonsko pristanišče na otoku Honšu, 26. zimski mesec, 29. bosanski premogovnik, južno od Tuzle, 30. slovenski športni časopis, 31. daljša časovna obdobje, 33. rezilo noža, 34. ženska oseba iz grške mitologije, ki je Zeusu rodila junaka Perzeja, 35. veliko glasbeno delo, 37. listnato drevo s trdim lesom, 38. hrvaško žensko ime, 39. vrsta metle, 41. del poslopja, 42. botanični naziv za rastlinski tros, 43. majhna rastlina, namenjena za sajenje, 44. zdravniška naprava za pregledovanje notranosti človeškega telesa, 45. izmerjena in zakoličena pot za cesto ali železnico, 46. mornarski maček, ki služi za pritrjevanje ladij na odprtem morju, 47. drugo ime za geološko dobo kenozoik, 48. vrsta premice v matematiki, 50. sestavni deli rastline, 51. količina v matematiki, ki je poleg vrednosti podana tudi s smerjo, 54. breme, 55. večji del ozemlja ene od jugoslovanskih republik, 56. vstopnica, 58. otroški naziv za očeta, 59. grofija v južni Angliji, 60. slonov zob, 62. zelo nevarna in še vedno neozdravljiva bolezen, 63. otok v Irskem morju, 64. kratica avstrijske poročevalne agencije, 66. podredni veznik, 67. kemični simbol za američij.

Na sejmu so bili razstavljeni različni tekstilni izdelki, metražna roba, konfekcijski izdelki, izdelki vseh vrst trikotaže, tekstilna ga-

ZAHVALA

Ob odhodu v zasluženi pokoj je FRANCKA LAPAJNE prosila, naj se v njenem imenu zahvalimo vsem njenim sodelavcem v plemenitilnici in ostalim članom te e.e., hkrati pa jim želi še veliko uspehov.

NAŠI ŠAHISTI V PORTOROŽU

Od 3. do 5. novembra je bilo v Portorožu ekipno sindikalno republiško šahovsko prvenstvo Slovenije. V hudi konkurenci (nastopale so samo ekipe — zmagovalke z izbirnih tekmovalcev) je naša ekipa zasedla častno šesto mesto.

IŠČEM KUPCA!

Dobro ohranjeno pohištvo, šivalni stroj in 2 krombi plašča za večjo postavu ugodno prodam. — STRAZIŠČE, Šempterska 3

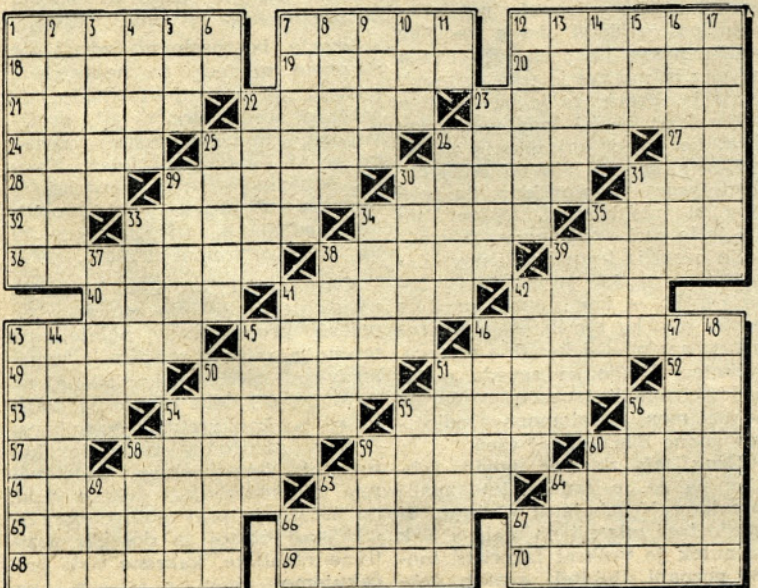
IZZREBANI SO BILI:

1. nagrada — 1.500 — Ančka Tičar, 2. nagrada — 1.200 — Miloš Štampihar, 3. nagrada — 1.000 — Marinka Kmet, 4. nagrada — 800 — Francka Zeni, 5. nagrada — 600 — Emi Stanovnik.

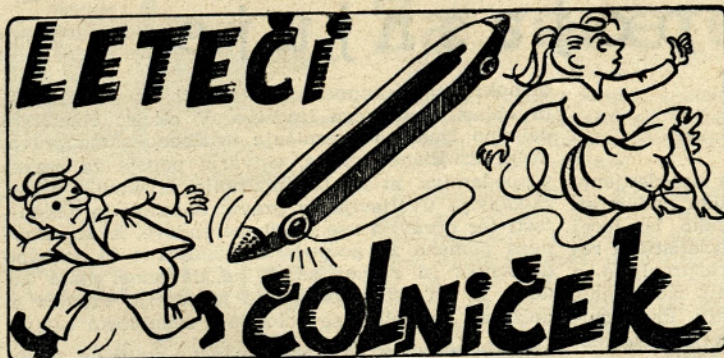
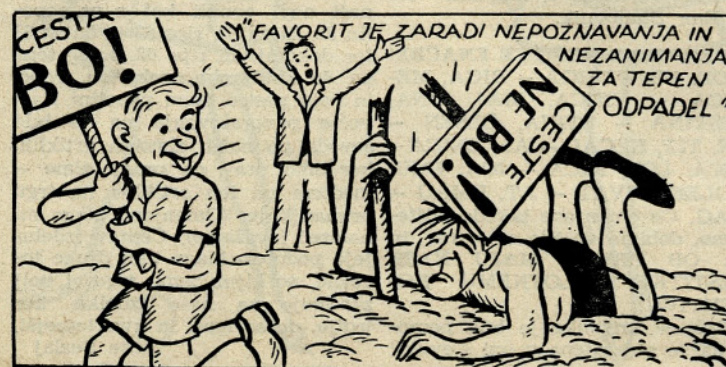
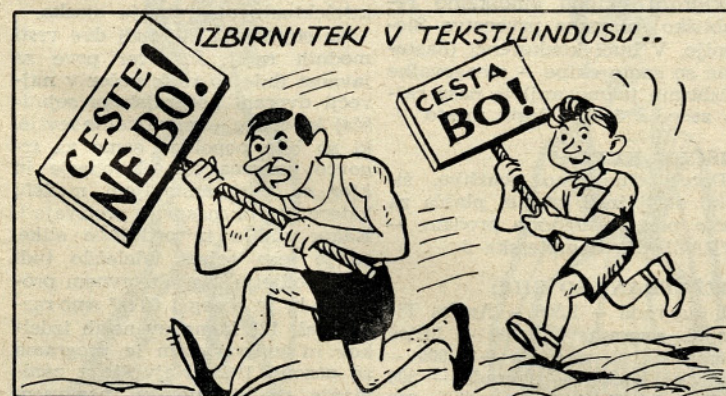
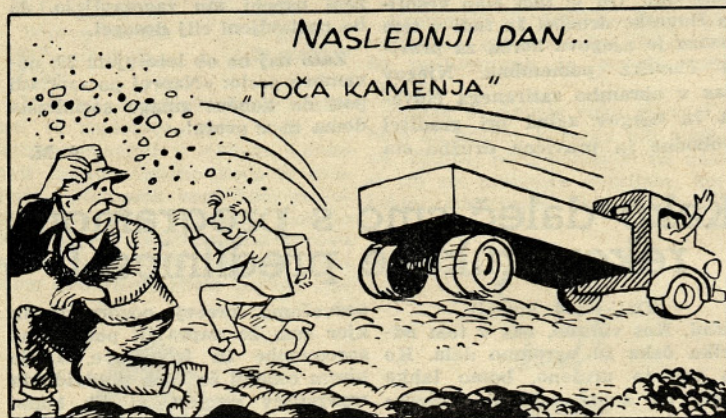
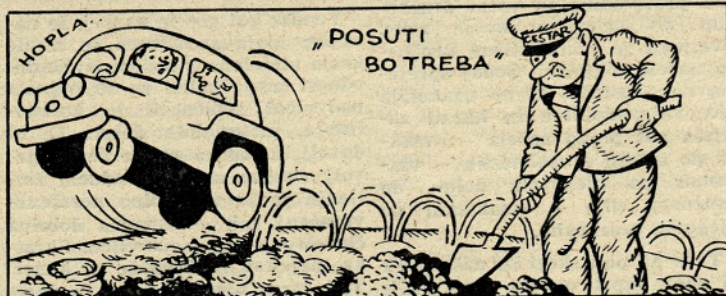
PRAVILNE REŠITVE ENAČBE!

OB, PR, VERIGA — RIGA, MENICA — ENICA, MAJ, UNA, ŠESTINA — STINA, ČESEN — EN, TIT, KECAL — AL, ENICA, NICA, LOT, NICA — ICA, EMU, KOLEK, TIVAT — AT, UMAG — MAG. Če omenjene besede odštejemo, dobimo voščilo za 1. maj, in to: OB PRVEM MAJU NAŠE ČESTITKE CELOTNEMU KOLEKTIVU!

Rešitev križanke je bila pomočoma že objavljena v isti številki!

Problem, starejši od podjetja

Moj dun, sem se ob izidu zadnje številke nasmejal na urednikov račun. Verjetno tudi vsi drugi že veste, kako ga je polomil s križanko. Škoda, da niste mogli videti, kako kisel obraz je tiste dni imel, posebno takrat, ko mu je ta ali oni član kolektiva telefoniral, da še nikoli ni tako lahko rešil križanke kot tokrat. Kar zelen je bil od jeze. Se bolj zelen pa bo, ko bo moral tele moje vrstice objaviti. Vidite dragi moji, da sem pošten in da ne delam mobenih razlik in izjem.

To, da smo spet imeli preseljevanje, vam je znano, ker se o takih zadevah in pa o osebnih dohodkih najrajši pogovarjate. Škoda je, da vam niso priljubljeni razgovori o kvaliteti in o izpolnjevanju planskih obveznosti! To dvoje je namreč v velikih meri povezano tudi z osebnimi dohodki in verjetno nam bo na koncu leta še hudičevo žal, ker smo se tekom leta le premalom brigali in trudili. Verjetno letos naša barka ne bo več tako lepo splavala skozi čeri, kot je lani, to pa seveda ni posebno ugodno miti za podjetje niti za posameznika.

Enkrat lani sem malo čez Projekt udrihal in čez njegove delavce, sedaj se jim pa moram opravičiti, ker so zares hitro in tudi zelo dobro naredili spodnji del obrežnega zidu vse tja do mostu. Takšnega uspeha prav zares nisem pričakoval in verjetno tudi drugi ne, pa je bilo presenečenje zato tem večje. Srednji in gornji del bodo sedaj lahko brez ovir izdelali, ker jih ne bo več motila voda. Tako bomo že v prihodnjem letu končno le uredili tudi cesto vse do vratarja. Je pa tudi že zadnji čas, ker mudi trenutna kaj grdo sliko tujcem in raznim delegacijam, ki jih je zadnje čase vedno več.

V obratu I verjetno še ne veste, da so v obratu II že začeli z montažo tako težko pričakovanega »GUMBKA«. Zaradi tehničnih ovir in zaradi nedospelih delov iz inozemstva se bo montaža sicer malo zavlekla, vendar le lahko upajo – predvsem vratarji – da bo gotova tja do dedka Mraza.

Saj res! Skoraj bi pozabil vprašati, kakšno bomo letos praznovali pri nas tega ljubega dedka. Bolj slabo izgleda vse skupaj! Sicer pa ni res, da slabo izgleda, saj imamo ostankov znatno več kot lani, pa zato tudi letošnji dedek Mraz ne bo problem. Seveda pa bi bilo pametno, če bi se o tej zadevi na sindikalnih podružnicah po EE pogovorili, da bi potem zares naredili tako, kot je želja večine članov kolektiva.

Pravijo, da je pri nas zopet v modi opravljanje. Baje so nekatere v tem pogledu postale že takšni strokovnjaki, da ne bi bilo napak, če bi jih redno nastavili na tem delovnem področju, kersvoje-ga dosedanega dela spričo izrednega napora pri proizvodovanju in vohanju po oddelkih z raznimi novicami itd., pač ne zmorejo več v redu izvrševati. Kolikor bi jih redno nastavili, bi vam seveda lahko objavili tudi njihova imena, kar bi bilo za večino verjetno najbolj zanimivo. Dokler pa niso redno nastavljene, naj jim vsaj šefi dajo vso podporo, da jih ja ne bi kdo z jezikom ranil, ker so takšne stvarce tako zelo občutljive. Sicer pa imajo nekateri šefi zares čudovit posluš za to vrsto »delavcev«, posebno še, če so mladi in prijetne zunanosti.

Nekateri me stalno naganjajo, naj vendar že kakšno o črni kavici rečem. Kako naj revež rečem kaj strokovnega, če jo pa le tu in tam prav malo pokusim. Bolje bi bilo, če bi kaj o njej rekli tisti, ki jo v enem mesecu porabijo kar 4 kilograme. Mimogrede pa bi

le omenil, da imam vtis, da pride precej tujcev k nam zgolj na odlične »kofe«. Ne bi bilo tudi nič narobe, če bi nam Delikatosa Kranj dala kakšno nagrado, ker tako pridno in vztrajno delamo reklamo za njeno odlično pravo kavo, kar dokazujejo prej omenjeni kilogramčki.

Potem pa še tole! Kadar grem v novo stavbo oplemenitilnice, se mi vedno trga srce, in veste zakaj? Vhodna vrata so bila nekoč tam tako lepa (in celo hrastova!), danes pa so vsa polomljena, oguljena in zdeformirana, šipe so pobite itd. Dolgo nisem vedel, kdo to povzroča, nekega dne sem pa le ugotovil. Iz filmske tiskarne namreč pripeljejo širok voziček, ki gre komaj skozi omenjena vrata, nato pa naprej v oplemenitilnico. No, in ta voziček porine tisti, ki ga pelje kar z vso močjo tja v zaprta nihalna vrata, ter poriva in poriva tako dolgo, dokler jih ne vrže s tečajev ali pa ne izvleče vijakov, s katerimi so tečaji pritrjeni. Verjetno bi se dalo to zadevico urediti tako, da bi vrata ostala cela, saj deloma kvarijo izgled, deloma pa zahtevajo stalna popravila in jezo ljudi, ki imajo posluš za pravilen odnos tudi do tistih reči, ki niso ravno njihova last.

Prejšnji mesec me je sredi noči kar vrglo iz postelje. Takoj se sicer nisem mogel zjajati, vendar mi je gasilska sirena končno le dopovedala, da nekeje gori. Kar mrzel pot me je spreletel, ko sem ugotovil, da so jo mahnil proti Tekstilindusu. Sedaj je pa vsega konec, sem pomislil, saj mora biti velik ogenj, ko so tako drveli kar sredi noči. Sreča je bila to, da se jih je ena le privoščila. Revica se je ob pol treh zjutraj spomnila, da bi bilo »fletno« malo pokramljati s fantičem, ki je član Polkne gasilske čete, in ker ni mogla drugače dobiti zveze, je telefonirala vratarju, naj kliče 0-3. Vratar ve, da mora ob takih trenutkih – 0-3 je namreč telefon te poklicne gasilske čete, ki ga je treba uporabiti v primeru požara – hitro ukrepati; poklical je torej 03 in povedal, da v Tekstilindusu gori. Vse nadaljnje pa tako veste! Seveda je bila ta nedolžna potegavščina precej draga, vendar pa ljubezen vse prenese, dokler me gre skozi želodec. Kako bodo zadevo preboleli gasilci te čete je pa seveda drugo vprašanje, ki bo posebno kritično postalo takrat, ko jih bomo klical – upajmo, da jih sploh ne bo treba – zaradi resnične potrebe, oni pa bodo mislili, da bi jih zopet rada kakava mavihanka potegnila.

Izgleda, da so se v podjetju nekateri vrgli na zbiranje žebļev, kot sem se na primer jaz na zbiranje znamk. Tako jih je eden nabral kar 7 kg – seveda novih! – nato pa je dobil listek za 5 kg starih, nakar jih je hotel (seveda nove) z mirno vestjo odnesti mimo vratarja. Vratar ga je pa dobil in prijavil pa bi bil kmalu sam tagrdi, ker omenjeni tovariš ni bil nič kriv, saj je bilo na odgovornem forumu ugotovljeno, da žebļev ni mislil vzeti, temveč, da jih je le preko oziroma skozi podjetje nesel iz trgovine domov. Zaradi tega pa, ker so bili žebļi dokaj težki – kar pomislite: 7 kg novih in 5 kg starih – je s prenosom zavlačeval kar dva meseca. Nekateri ljudje so seveda o tej zadevici mislili drugače, vendar je – vsaj meni – Salomonova odločitev vedno bila najbolj všeč.

Drug tak zbiralec novih žebļev pa se je zadeve lotil manj previdno. V zabojarji v obratu II gredo tudi mizarji na malico. Tak trenutek je večkrat izkoristil meni poznani ljubitelj svetlih žebļev. Imel je na baraki lepo zrah-

ljano desko, ki jo je v ugodnem trenutku – med malico – lepo odmaknil in že je bil v zabojarji. Tam je lepo nabasal določeno količino žebļičkov, lepo popravil deskico, odšel v svoj oddelek in zaprl žebļičke v svojo omarico. Mizarju, ki dela v zabojarji se je seveda čudno zdelo, kam vedno žebļji zginjajo, pa nekega dne ni šel na malico, ampak se je v zabojarji skrtil in čakal »zbiratelja«. Seveda se je zadeva zopet ponovila, kot rečeno, najprvo deska, potem polnjenje in zopet deska. Potem pa je zabojar teklen na delovno mesto zbiratelja, ki je ravno hotel žebļičke zakleniti. Ne vem sicer, kako se je zadeva končala, vendar mislim, da tu tudi Salomon ne bi znal pomagati, pa bo zato moral pomagati kar denar.

Sploh so se nekateri vrgli na odnašanje vrednostnih predmetov iz podjetja. Tako je nekomu bil potreben električni kabel, pa ga je zato razumljivo kar v podjetju odčesnil. Ta tovariš pa ni niti član našega kolektiva. Nekdo je v avto-delavnici ukradel 4 bate za Rekord, ki stanejo okoli 20.000 dinarjev. Trenutno so mu na sledi, kaj in kako ga bodo nagradili, to pa boste verjetno že sami zvedeli. Zdi se mi, da bo v tem primeru Salomonova odločitev kar izključitev iz podjetja.

Ko takole grem tudi na kako sejo tega ali onega samoupravnega organa, me dostikrat preseneča naslednje: Člami tega organa na primer ugotovijo, da se delajo razne napake in z namenom, da bi te napake odpravili, zadožijo posameznika ali pa oddelek, naj izdela potrebna poročila, da bi se dejansko stanje dalo ugotoviti. V nekaterih primerih potem ta organ dobi zahtevana poročila, v večina primerih pa ni ne poročil, ne obvestila, ne pojasnitve zakaj, kako itd. V takih primerih se sprajšem, kdo komu ukazuje in odgovarja: ALI VZEMIMO OBRATNI DELAVSKI SVET POEDINCU V ODDELKU ALI PA JE OBRATNO. Po dejstvih bi skoraj trdil, da je obratno. Sicer je pa verjetno tako edino možno – vsaj včasih – ker se tudi trop ovc boji enega samega volka.

Takole dragi moji, tokrat je bilo zopet malo več, prihodnjic pa bo verjetno še več, ker se bližamo tistim časom, ko so potrebna razna darila, od katerih imamo nekatera kar v podjetju.

Se lep pozdrav in na svidenje!
L. č.

Poslovno združenje za bombažni sektor

(Dalje s 1. strani)

stopanje potrebne enotne uzance o kvaliteti in ceni in pa obveznosti za dogovorjeno količino. V sled omenjenega so bili sprejeti sledeči sklepi:

- porazdelitev količine po zmogljivosti
- osvoji se proces izdelave tistega proizvajalca, ki daje najboljše proizvod

- znatna prodajna cena za izvoz
- izvaž se prvenstveno neposredno, kolikor pa to ni možno, pa preko enega izvoznih podjetij.

Seveda bo poslovno združenje stremelo za tem, da neposredno nastopa na zunanjem tržišču, da se tako doseže končni cilj proizvajalca: Obvladati tržišče odnosno si ga čimbolj približati. Tako bo odpadlo sedanje nevsklajeno posredništvo, ko kar več izvoznikov nastopa z različnimi cenami na istem zunanjem tržišču.

Normalno je, da je to Poslovno združenje, ki je bilo osnovano na pobudo proizvajalcev, naletelo na močno negativno reagiranje uvoznikov podjetij, kar pa naj ne bo ovira pri delu združenja, kajti če se bo konkurenčna sposobnost članov združenja razvijala kot rezultat vsestranskega sodelovanja in medsebojne delitve dela, bo združenje prav gotovo opravičilo svoj obstoj in doseglo pozitivne rezultate, kakršne tudi pričakujemo.

Z. H.